

Miljøgodkendelse

af svinebesætning på
Langsiggåardsvej 4, Thorup
9520 Skørping

– udvidelse fra 278,93 DE til 428,99 DE.

§ 12

Lov nr. 1486 af 4. december
2009 om
miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug

Ikrafttrædelsesdato

28. december 2010

Teknik og Miljø
Hobrovej 88
9530 Støvring
Telefon 99 88 99 88
raadhus@rebild.dk
www.rebild.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Resumé og samlet vurdering	3
1.1.	Ansøgning om miljøgodkendelse	3
1.2.	Ikke teknisk resumé.....	3
1.3.	Kommunens samlede vurdering	4
1.4.	Klagevejledning	5
2.	Generelle forhold	5
2.1.	Beskrivelse af husdyrbruget	5
2.2.	Offentlighed	5
2.3.	Gyldighed	6
2.4.	Revurdering.....	6
2.5.	Ophør	6
2.6.	Meddelelsespligt.....	7
3.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	7
3.1.	Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	7
3.2.	Placering i landskabet	8
4.	Husdyrholdet og produktionsforhold.....	9
4.1.	Husdyrholdet og staldanlæg	9
4.2.	Ventilation.....	12
4.3.	Fodring	13
4.4.	Energi- og vandforbrug	15
4.5.	Spildevand herunder regnvand.....	17
4.6.	Affaldshåndtering.....	17
4.7.	Råvarer og hjælpestoffer	19
4.8.	Driftsforstyrrelser eller uheld	20
5.	Gødningsproduktion og –håndtering	21
5.1.	Gødningstyper og mængder	21
5.2.	Gyllekøling.....	23
6.	Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	24
6.1.	Ammoniak og natur	24
6.2.	Lugt	25
6.3.	Fluer og skadedyr.....	25
6.4.	Transport.....	26
6.5.	Støj fra anlægget og maskiner	27
6.6.	Støv fra anlæg og maskiner.....	28
6.7.	Lys	28
7.	Påvirkning fra arealerne	28
7.1.	Bedriftens udbringningsarealer	28
7.2.	Vandløb og søer	29
7.3.	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	29
7.4.	Fjord og hav	30
7.5.	Grundvand.....	31

8.	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	31
9.	Alternative løsninger og 0-alternativet	35
9.1.	Alternative løsninger	35
9.2.	0-alternativet	36
10.	Management og egenkontrol	36
10.1.	Management	36
10.2.	Egenkontrol	37

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Arealer og transportveje

Bilag 3: Naturvurdering

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1. Ansøgning om miljøgodkendelse

Esben Wulff Andersen, Langsiggaard, Langsiggårdsvvej 4, 9520 Skørping har i henhold til lov nr. 1486 af 4. december 2009 (husdyrloven)¹ ansøgt om at få miljøgodkendt husdyrbruget på adressen på Langsiggårdsvvej 4, Thorup, 9520 Skørping med de til bedriften tilhørende arealer samt arealer tilhørende alle ansøgers andre ejendomme.

1.2. Ikke teknisk resumé

Dyreholdet ønskes udvidet fra 10.860 slagtesvin i vægtintervallet 30 - 102 kg, svarende til 278,93 dyreenheder² (DE) til 16.020 slagtesvin i vægtintervallet 32 - 105 kg, svarende til 428,99 DE. I nudriften er der 3430 stipladser og i ansøgt produktion vil der være 460 stipladser mere, svarende til i alt 3890 stipladser.

Der skal i forbindelse med udvidelsen opføres en ny stald til slagtesvin i forlængelse af den eksisterende stald i sydlig retning. Stalden skal opføres i stil med den eksisterende, dog skal staldsystemet være med 25-49 % fast gulv i modsætning til drænet gulv med spalter i den eksisterende stald. Den nye stald etableres desuden med gyllekøling. Derudover skal der opføres en ny gyllebeholder på 3550 m³ syd for den eksisterende beholder på 3550 m³. De to beholdere på 3550 m³ får etableret teltoverdækning.

Ansøger ejer 7 ejendomme. Der er husdyrproduktion på to ejendomme foruden den der søges ændret i denne ansøgning. På Skørpingvej 41 er der tilladelse til 228 DE og på Stubberhøjvej 8 er der tilladelse til 75 DE.

Ejendommen råder over 345,18 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer samt 207,88 ha aftalearealer. Husdyrgødningen udbringes på arealerne med et dyretryk på 1,4 DE/ha.

141,10 ha af de ejede/forpagtede arealer syd for ejendommen ligger i nitratfølsomme indvindingsområder, men der sker ingen merbelastning på arealerne i nitratfølsomt indvindingsområde med projektet. Fosforkravet er overholdt og alle 345,18 ha ejede og forpagtede arealer ligger fosforklasse 0 og nitratklasse 0. Ifølge ansøger er ingen af de ejede/forpagtede arealer drænedede. Gylleaftalearealerne ligger ligeledes i fosforklasse 0, nitratklasse 0 og udenfor nitratfølsomme områder.

Nærmeste naturområde udpeget efter husdyrlovens § 7 ligger ca. 1500 meter syd/sydvest for ejendommen.

Ejendommen er placeret i det åbne land forholdsvis langt fra beboelse uden landbrugspligt. Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger ca. 400 meter sydvest for ejendommen. Afstanden til henholdsvis nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone er ca. 1200 meter og ca. 4200 meter. Alle lugtgeneafstande er overholdt.

Godkendelsen er opdelt i to faser. I fase 1 opstartes udvidelsen med en udvidelse af dyreholdet i en eksisterende stald samt etablering af ny gyllebeholder med overdækning og overdækning af en eksisterende beholder. Derudover nedsættes indholdet af råprotein i foderet til maksimalt 149,5 gram pr. foderenhed.

I fase 2 bygges en ny stald, gulvtypen i en eksisterende stald udskiftes, en eksisterende stald tages ud af drift og dyreholdet udvides yderligere. Den samlede godkendelse skal være fuldt udnyttet senest i år 2014, hvor en af de eksisterende stalde bliver 20 år og derfor skal leve op til BAT.

¹ Lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, i resten af teksten kaldet "husdyrloven"

² Dyreenhederne er i henhold til den husdyrgodkendelse, der er gældende på tidspunktet for denne miljøgodkendelse. Det er antallet af dyr, der angiver den tilladelige produktions størrelse.

Fase 1. Udvidelse af dyreholdet i eksisterende bygninger

BAT niveauet er på 5.175 kg N/år. Da der ikke er et BAT niveau for fuldspaltegulv er stald 1.1.1 sat som delvis spaltegulv med under 50 % fast gulv i stedet i BAT-beregningen.

Beregningen er indsendt til kommunen via it-ansøgningssystemet, som skema nr. 21370.

For at imødekomme kravet om reduktion i ammoniakfordampning samt kravet om BAT ved udvidelsen er der lavet projektilpasning i form af teltoverdækning på den eksisterende og nye gylletank, samt reduktion af råprotein til højst 149,5 gram. Dette resulterer i en fordampning på 5.193 kg N/år. Fordampningen er 90 kg N/år mindre end i nudriften.

Ansøger har valgt ikke at justere mere på mængden af råprotein for at nå de sidste 18 kg N/år, da en reduktion til 149,5 gram ligeledes er brugt i fase 2. Derudover kan fase 1 maksimalt udnyttes til år 2014, og det drejer sig derfor om maksimalt 72 kg N/år i hele perioden.

Fase 2. Etablering af ny stald og yderligere udvidelse af dyreholdet (senest år 2014)

Der sker en yderligere udvidelse af dyreholdet i ny stald med 3.520 stk. slagtesvin. Stald 1.1.1 er på nuværende tidspunkt udtjent og vil blive taget helt ud af brug ved tilbygning af den nye stald. Stalden med fuldspaltegulv vil blive ændret til delvis spaltegulv.

BAT niveauet er på den baggrund beregnet til 6.079 kg N/år.

For at imødekomme kravet om reduktion i ammoniakfordampning samt kravet om BAT senest i år 2014 er der lavet projektilpasning i form af teltoverdækning på den eksisterende og nye gylletank, samt reduktion af råprotein til 149,5 gram og gyllekøling med 31 % effekt i den nye stald. Dette resulterer i en fordampning på 6.074 kg N/år.

Der er ifølge det oplyste ingen biaktiviteter på ejendommen.

1.3. Kommunens samlede vurdering

Rebild Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til en årlig produktion på 16.020 stk. slagtesvin (32-105 kg), svarende til 428,99 DE på Langsiggårdsvvej 4, 9520 Skørping. Kommunen godkender samtidig opførelse af en ny stald med gyllekøling og en ny gyllebeholder med teltoverdækning samt overdækning af en eksisterende gyllebeholder.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af en række vilkår. Beregningerne foretaget gennem www.husdyrgodkendelse.dk viser, at der ikke sker en merbelastning af omkringliggende natur og miljø. Beregninger viser ligeledes, at lugtgenerne fra den ansøgte produktion ikke vurderes, at påvirke omkringboende væsentlig.

Miljøgodkendelsen omfatter svineproduktionen på Langsiggårdsvvej 4, 9520 Skørping samt alle dyrkningsarealer tilknyttet cvr nr. 20803681, hvilket vil sige alle 7 ejendomme ejet af ansøger.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Rebild Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 20. december 2007.

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften samt dokumentation. Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er, eller senere bliver, skrappere end vilkårene i denne miljøgodkendelse. Det er til enhver tid ejers ansvar, at gøre sig bekendt med og følge gældende lovgivning.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 12 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (i resten af teksten kaldet "husdyrloven") samt lov bekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om miljøbeskyttelse.

1.4. Klagevejledning

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – d.v.s. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Rebild Kommune senest den 26. januar 2011 kl. 15.00. En evt. klage kan indsendes via e-mail: raadhus@rebild.dk eller til adressen: Rebild Kommune, Miljøafdelingen, Hobrovej 88, 9530 Støvring.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

2. GENERELLE FORHOLD

2.1. Beskrivelse af husdyrbruget

Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Langsiggårdsvvej 4, 9520 Skørping. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 32305. Ejendommen drives under cvr nr. 20803681.

Ansøger ønsker, at opføre en ny stald med gyllekøling til slagtesvin i forlængelse af en eksisterende stald og udvide dyreholdet samt ændre vægtintervallet for slagtesvinene. Derudover opføres en ny gyllebeholder med overdækning og en eksisterende gyllebeholder overdækkes.

Bedriften skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen (skema 21370 for fase 1 og version 10 af 6. december 2010 for fase 2) og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.

2.2. Offentlighed

Ansøgningen har været i 2 ugers foroffentlighed fra den 26. november 2008.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelsen blev sendt i høring hos naboer og skønnede parter i sagen den 16. august 2010 med en frist på 3 uger til at indsende bemærkninger.

I høringsperioden er der indkommet bemærkninger vedrørende lugt, BAT, afstande, alternativ placering, tidspunkt for etablering af læbælte, placering af døde dyr, beregning i forhold til natur samt værdiforringelse af ejendom.

Bemærkningerne gav ikke anledning til ændringer. De naboer, som har indsendt bemærkninger, har modtaget et svar på deres henvendelse. Nedenfor er kort opridset, hvorfor bemærkningerne ikke har givet anledning til ændringer i godkendelsen:

- Udvidelsen overholder lovens krav med hensyn til lugt og overholdelse af lugtgeneafstande.
- Udvidelsen overholder med de valgte BAT-tiltag det generelle ammoniakreduktionskrav samt kommunens krav til BAT.
- Jævnfør reglerne i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal afstanden til samlet bebyggelse ikke måles til Thorup.
- Udgangspunktet for husdyrloven er, at landbrugsbygninger opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, så de udgør en hensigtsmæssige helhed og der undgås en unødvendig spredning af bygningsmassen.

- Det vil være uhensigtsmæssigt at etablere et læbælte før stalden er bygget eller i to etaper.
- Placering af døde dyr reguleres ikke i en miljøgodkendelse og gener ved forkert opbevaring hører retsmæssigt ind under Fødevarestyrelsen.
- Beregninger i forhold til natur skal foretages i miljøstyrelsens it-system og kommunens vurdering skal laves på baggrund af disse beregninger.
- Teoretiske værdiforringelser for naboejendomme er ikke en del af beregningsgrundlaget for en miljøgodkendelse.

Den endelige miljøgodkendelse offentliggøres i uge 52, 2010.

2.3. Gyldighed

Vilkår:

2.3.1 Udvidelsen skal være fuldt gennemført senest i løbet af år 2014. Er etableringen ikke fuldt gennemført inden udgangen af år 2014, vil godkendelsen kun gælde for den del af produktionen, der ved udgangen af år 2014, eller i løbet af årene op til år 2014 er registreret på ejendommen.

Ansøgers oplysninger:

Der ansøges om udvidelse i to etaper. Etape 1 udvidelse af produktionen i eksisterende bygninger. Denne etape påbegyndes umiddelbart efter godkendelsen er givet. Etape 2 er udvidelse af byggeriet samt ændring af eksisterende fuldspaltegulve og yderligere udvidelse af husdyrholdet. Denne etape vil påbegyndes senest i år 2014.

Kommunens bemærkninger:

Rebild Kommune vælger, at give indtil udgangen af år 2014 til den samlede udvidelse, hvilket der er stillet vilkår til. I fase 1 udvides dyreholdet i eksisterende stalde og der etableres en ny gyllebeholder. I fase 2 (senest år 2014), hvor en eksisterende stald skal ændres for at leve op til BAT, etableres der en ny stald med gyllekøling og en ældre stald tages ud af drift. Samtidig ændres gulvtypen i den stald, som skal leve op til BAT.

Kommunen vurderer, at der ikke skal stilles yderligere vilkår til gyldighed. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen tages i brug.

2.4. Revurdering

Ejendommens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering³. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at påbegynde den første revurdering i 2018.

Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i husdyrlovens § 40, stk. 2.

Ejendommens miljøgodkendelse af 19. december 2006 bortfalder ved meddelelse af denne miljøgodkendelse.

2.5. Ophør

Vilkår:

2.5.1. Inden eventuelt ophør af husdyrbruget skal kommunen kontaktes med henblik på fastlæggelse af en nedlukningsplan.

³ jf. § 17 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Ansøgers oplysninger:

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Der vil således blive tilkaldt en slamsuger for at tømme gyllebeholderen samt gyllekummerne. Derudover vil der blive gennemført en rengøring af anlægget, således at der ikke forekommer forurening herfra.

Kommunens bemærkninger:

Der er stillet vilkår til, at ejer ved eventuelt ophør af produktionen skal kontakte kommunen med henblik på fastlæggelse af en nedlukningsplan. En nedlukningsplan kan indeholde beskrivelse af mængden af f.eks. kemikalier, affaldsprodukter, gødning og andre miljøskadelige stoffer og hvordan de bortskaffes samt beskrivelse af eventuel nedrivning af anlæg med videre. Rebild Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår.

2.6. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen.

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare⁴ og de er anmeldt inden den 1. august forud for det kommende dyrkningsår⁵.

3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD**3.1. Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.**Vilkår:

- 3.1.1. Godkendelsen må ikke tages i brug før skellet mellem Langsiggårdsvvej 4 og Langsiggårdsvvej 6B er flyttet så langt mod syd, at den nye staldbygning kommer til at ligge minimum 30 meter fra skel.

Ansøgers oplysninger:

	Afstandskrav (m)	Aktuel afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25	52 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50	530 m
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15	760 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15	150 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25	>100 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15	8 m
Naboskel	Min. 30	> 30 m

Tabel 3.1.1: Afstandskrav og faktiske afstande i forhold til det planlagte byggeri.

Skellet mellem Langsiggårdsvvej 4 og 6B løber pt. lige syd for den eksisterende stald. Den kommende stald bliver bygget ind over dette skel. Det betyder at skellet skal flyttes minimum 30 meter syd for den nye staldbygning. Begge ejendomme er ejet af Esben W. Andersen. Der er mere end 30 m til naboskel, som ikke er ejet af ansøger. Der løber en skovbeskyttelseslinje ca. 500 m syd for ejendommen.

⁴ jf. § 15 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁵ jf. § 16 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det nærmeste Natura 2000 område er EF habitatområdet Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø, som ligger ca. 1170 m mod syd. Området omkring Thorup kirke er fredet og der ligger en kirkebeskyttelseslinje omkring kirken. Ejendommen ligger ikke indenfor beskyttelseslinjer eller indenfor fredninger.

Kommunens bemærkninger:

Rebild Kommune vurderer, at anlæggene ikke ligger indenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og for-tidsmindebeskyttelseslinjer eller skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen vurderer desuden, at afstandskrav fra nybyggeri til vandforsyning, vej, nabobeboelse og naboskel mv. i henhold til §§ 6, 8 og 20 i husdyrloven er overholdt med det stillede vilkår. Skellet skal være flyttet før byggeriet må påbegyndes. Denne proces er opstartet. I ansøgers oplysninger står der, at der er 8 meter til beboelse på samme ejendom. Dette er fra en eksisterende stald. Der er ifølge kommunens opmåling ca. 125 meter fra det nye byggeri til beboelsen.

Oplysninger om landskabelige udpegninger m.v. er tilgængelige på Danmarks Miljøportal (www.kort.arealinfo.dk).

Rebild Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende afstande.

3.2. Placering i landskabet

Vilkår:

- 3.2.1. Der skal etableres et minimum 6-rækket læhegn vest for staldene (stald 1.1.4/16 og stald 1.1.5/ny stald) i hele staldenes længde. Læhegnet skal være etableret senest ½ år efter at byggeriet af den nye stald er færdigt.
- 3.2.2. Den nye stald skal bygges i samme niveau og med samme højde og materialer som den eksisterende stald, som den bygges i forlængelse af.

Ansøgers oplysninger:

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Terrænet omkring ejendommen er fladt. Området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper.

Der vil ved udvidelsen blive plantet et 6 rk. læhegn vest for stalden i hele staldens længde.

Kommunens bemærkninger:

Ejendommen er beliggende i det åbne land syd for landsbyen Thorup. Landskabet er præget af dyrkede marker og spredt bebyggelse. Landskabet er skrånende opad mod syd. Ejendommen ligger højt set fra Thorup, men landskabet og skoven ca. 600 meter syd for ejendommen ligger højere i landskabet. Ejendommen er blevet besigtiget i forbindelse med sagsbehandlingen på grund af forlængelsen af stalden og det er aftalt, at der plantes et læhegn på 6 rækker i hele staldens længde mod vest. Med den nye stald placeret i forlængelse af den eksisterende og med et læhegn i hele den samlede stalds længde mod vest falder den nye stald ind i omgivelserne med skoven i baggrunden. Den nye stald graves desuden ind i den bagvedliggende skråning, så niveauet på de to stalde bliver ens.

Det er oplyst, at den nye stald, der bygges i forlængelse af den eksisterende stald 1.1.4/16, vil blive med brune søsten og eternittag med en taghældning på 20 grader som den eksisterende. Bygningshøjden vil ligeledes blive 7 meter, som på den eksisterende stald.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg, med de stillede vilkår, fremstår som en driftsmæssig enhed, der ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Rebild Kommune vurderer samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området, samt at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende placering.

4. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

4.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

- 4.1.1. Den samlede produktion i **fase 1** (før byggeri af stald) må ikke overstige 12.595 stk. slagtesvin/år i vægtintervallet 32 – 105 kg, svarende til 337,27 DE. Der tillades afvigelser i antallet af dyr på +/- 5 %, så længe det maksimale antal DE på årsplan ikke overskrides.
- 4.1.2. Den samlede produktion ved den endelige udvidelse må ikke overstige 16.020 stk. slagtesvin/år i vægtintervallet 32 – 105 kg, svarende til 428,99 DE. Der tillades afvigelser i antallet af dyr på +/- 5 %, så længe det maksimale antal DE på årsplan ikke overskrides.
- 4.1.3. Staldindretning samt husdyrholdets sammensætning og placering i stalde m.v. ved den endelige udvidelse skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor (tabel 4.1.2).
- 4.1.4. Den nye stald (1.1.5) skal etableres med delvis spaltegulv med 25-49% fast gulv og gyllekøling.
- 4.1.5. Stald 1.1.1 skal være taget ud af drift senest i år 2014.
- 4.1.6. Den samlede ammoniakemission fra stald og lager må i **fase 1** ikke overstige 5193 kg N/år.
- 4.1.7. Den samlede ammoniakemission fra stald og lager må efter den endelige udvidelse ikke overstige 6073,69 kg N/år.
- 4.1.8. Stald 1.1.3 skal senest i år 2014 have etableret nyt gulvsystem med delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv eller et tiltag med tilsvarende reduktion i ammoniakfordampningen. Hvis ejer ønsker, at opnå ammoniakreduktionen på anden måde end ved udskiftning til ovennævnte gulvtype, skal det forinden overfor kommunen dokumenteres, at en eventuel anden løsning giver en tilsvarende ammoniakreduktion.

Ansøgers oplysninger:

Dyrehold og staldtype i nudrift	Staldafsnit nr.	Vægt-/aldersgrænser	Antal årsdyr	Stipladser	DE
Slagtesvin, delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1.1.1 (2)	30-102	1305	360	33,52
Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67)	1.1.2 (8) / 1.1.4 (16)	30-102	8250	2710	211,89
Slagtesvin, fuldspaltegulv	1.1.3 (9)	30-102	1305	360	33,52
Dyreenheder i alt			10860	3430	278,93

Tabel 4.1.1: Husdyrholdets størrelse i nudriften, fordelt på stalde, stipladser og staldsystemer. Numrene på staldafsnittene refererer til IT-ansøgningssystemet og numrene i parentes til numrene i tekstbilag/bilag 1.

Dyrehold og staldtype for ansøgt drift	Staldafsnit nr.	Vægt-/aldersgrænser	Antal årsdyr	Stipladser	DE
Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67)	1.1.2 (8) / 1.1.4 (16)	32-105	11195	2710	299,78
Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.1.3 (9)	32-105	1305	360	34,95
Slagtesvin, delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	1.1.5 (ny)	32-105	3520	820	94,26
Dyreenheder i alt			16020	3890	428,99

Tabel 4.1.2: Husdyrholdets størrelse efter udvidelsen, fordelt på stalde, stipladser og staldsystemer. Numrene på staldafsnittene refererer til IT-ansøgningssystemet og numrene i parentes til numrene i tekstbilag/bilag 1.

I det følgende er de enkelte bygninger på ejendommen beskrevet.

Stald nr.: 1.1.1 = 2	Nudrift	Ansøgt drift
Grundplan m ²	260	260
Bygningshøjde (m)	5,5 m	5,5 m
Taghældning (°)	30	30
Bygningsmateriale + farve	Hvidkalket mur, gråt eternittag	Hvidkalket mur, gråt eternittag
Belysningsforhold på facaden u. for bygninger og anlæg	Ingen	Ingen
Rengøring / desinficering (metode og frekvens)	Højtryksrensere efter hver cyklus. Kalket derefter.	Højtryksrensere efter hver cyklus. Kalket derefter.
Stald nr.: 1.1.2 = 8	Nudrift	Ansøgt drift
Grundplan m ²	500	500
Bygningshøjde (m)	5 m	5 m
Taghældning (°)	20°	20°
Bygningsmateriale + farve	Brune søsten, gråt eternittag	Brune søsten, gråt eternittag
Belysningsforhold på facaden u. for bygninger og anlæg	Ingen	Ingen
Rengøring / desinficering (metode og frekvens)	Samme som nr. 2	Samme som nr. 2
Stald nr.: 1.1.3. = 9	Nudrift	Ansøgt drift
Grundplan m ²	280	280
Bygningshøjde (m)	4,5 m	4,5 m
Taghældning (°)	15°	15°
Bygningsmateriale + farve	Brune søsten, gråt eternittag	Brune søsten, gråt eternittag
Rengøring / desinficering (metode og frekvens)	Samme som i nr. 2	Samme som i nr. 2
Stald nr.: 1.1.4. = 16 Stalden er 25 x 89 meter.	Nudrift	Ansøgt drift
Grundplan m ²	2230	2230
Bygningshøjde (m)	7 m	7 m
Taghældning (°)	20°	20°
Bygningsmateriale + farve	Brune søsten, eternittag	Brune søsten, eternittag
Belysningsforhold på facaden u. for bygninger og anlæg	Der er bevægelsesstyret belysning ved udleveringsrampen på østsiden af stalden	Der er bevægelsesstyret belysning ved udleveringsrampen på østsiden af stalden
Rengøring / desinficering (metode og frekvens)	Samme som i nr. 2	Samme som i nr. 2
Stald nr.: 1.1.5. = Ny Stalden bygges med dimensionerne 25 x 52 meter		Ansøgt drift
Grundplan m ²		1300
Bygningshøjde (m)		7 m
Taghældning (°)		20°
Bygningsmateriale + farve		Brune søsten og eternittag
Rengøring / desinficering (metode og frekvens)		Samme som i nr. 2
For staldens afkast angives endvidere:		
Antal	4 sektion af 3 afkast = 12 stk.	
Type	Samme type som i stald 16	

Stald 2 er renoveret i 1991. Den er med delvis spaltegulv over 50 % fast gulv. Stalden tages ud af brug ved opførelsen af den nye stald. Stald 8 er bygget i 1983 og gennemgribende renoveret i 2005. Stalden er med drænet gulv. Stald 9 er bygget i 1994. Den er ikke renoveret siden. Der produceres 1.305 stk. slagtesvin i stalden. Ændres gulvtypen fra fuldspaltegulv til delvis spaltegulv under 50 % fast gulv svarer det til en reduktion i fordampningen fra 0,583 til 0,454 kg N/dyr eller 168 kg N. Ændres gulvet til drænet gulv vil fordampningen falde 85 kg N i forhold til fuldspaltegulvetN.

Stald 16 er bygget i 2007. Den er med drænet gulv. Der er valgt drænet gulv, da der fodres med vådfodring, hvilket fungerer bedre med drænet gulv. Der er stor risiko for søle ved en kombination af delvis spaltegulv og vådfodring.

BAT

Alle stalde der etableres ved denne ansøgning vil blive med delvis fast gulv (25-49 %). Delvis spaltegulv til slagtesvin koster 40 kr. pr kg N, der reduceres (3,5 kr. pr produceret gris) i forhold til drænet gulv.

Stald 9 har et fuldspaltegulv, som skal lovliggøres pr. 2015. Ved ændringen vil fordampningen falde med 168 kg N.

Stald 2 har over 50 % fast gulv. I forhold til fast gulv 25 – 50 % giver det en reduktion på 169 kg N. Ifølge økonomiberegninger koster det ca. 4,8 kr. pr slagtesvin at have over 50 % fast gulv.

Ansøger vil i øvrigt henlede opmærksomheden på flg. forhold:

- Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.
- Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.
- Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.
- Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

For fravalg af BAT, se kapitel 8.

Kommunens bemærkninger:

Placering af de enkelte staldafsnit fremgår af bilag 1.

Miljøgodkendelsen omfatter, at der bygges en ny stald i forlængelse af en eksisterende, at der opføres en ny gyllebeholder på 3550 m³ med fast overdækning samt at en eksisterende gyllebeholder overdækkes og en eksisterende stald renoveres og får skiftet gulvtype. Dyreholdet udvides fra 10.860 stk. slagtesvin til 16.020 stk. slagtesvin og vægtintervallet i alle stalde ændres fra 30-102 kg til 32-105 kg. Udvidelsen af dyreholdet sker derfor i både eksisterende stalde og i den nye stald.

Udvidelsen foretages i to faser, da ansøger vil starte med, at udvide dyreholdet i en eksisterende stald samt bygge den nye gyllebeholder og etablere overdækning på den samt på en eksisterende beholder på 3550 m³. Det maksimale indhold af råprotein i foderet nedsættes ligeledes fra opstarten i fase 1. I fase 1 ændres vægtintervallet i alle stalde og antallet af dyr i stald 1.1.4 (stald 16 på bilag 1). øges med 2945 stk. slagtesvin på årsplan, mens antallet i stald 1.1.1 (2) og 1.1.3 (9) sættes ned til 700 stk. slagtesvin i hver. Der er derfor stillet vilkår til, at produktionen i fase 1 maksimalt må komme op på 12.595 stk. slagtesvin/år.

Miljøgodkendelsen er givet på grundlag af de oplysninger om husdyrholdet og staldtyper i den ansøgte produktion, som fremgår af it-ansøgningen (version 10) og der er stillet vilkår til dette husdyrhold og de ansøgte staldsystemer.

Det er antallet af dyr i det angivne vægtinterval, der angiver den tilladelige produktions størrelse. De angivne DE er opgivet i henhold til den husdyrgødningsbekendtgørelse, der var gældende på tidspunktet for denne miljøgodkendelse.

I alle staldafsnit skal staldsystemet leve op til bedste tilgængelige staldsystem (BAT) senest ved næste gennemgribende renovering, dog senest 20 år efter, at det eksisterende staldsystem er etableret. Det vil for stald 1.1.1 sige senest i år 2011, stald 1.1.2 senest i år 2025, stald 1.1.3 senest i år 2014 og stald 1.1.4 senest i år 2027. En ændring af et gulvsystem er en gennemgribende renovering og dermed godkendelsespligtig. Hvis en stald skal leve op til BAT indenfor perioden indtil næste revurdering, skal kommunen stille vilkår om, hvilken ammoniakreduktion stalden skal opnå. Det vil reelt sige, at kommunen skal definere, hvilket niveau stald 1.1.1 og stald 1.1.3 skal opnå i henholdsvis 2011 og 2014. Stald 1.1.1 tages dog ud af drift i forbindelse med opførelsen af den nye stald (skal senest være taget ud af drift i år 2014) og stald 1.1.3. bliver gennemgribende renoveret.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har ansøger foretaget en beregning af BAT-niveauet ud fra kommunens vurdering af, hvad der er BAT for den samlede udvidelse. Kommunen har vurderet, at BAT-niveauet vil svare til en maksimal ammoniakemission fra stald og lager på 0,30 kg N/år pr. slagtesvin (korrigeret for vægt) for slagtesvinene i stald 1.1.1, 0,41 kg N/år pr. slagtesvin (korrigeret for vægt) for slagtesvinene i stald 1.1.2 og 1.1.4 og 0,30 kg N/år pr. slagtesvin (korrigeret for vægt) for slagtesvinene i den nye stald samt stald 1.1.3, hvor gulvtypen ændres. Antallet af dyr øges kun i en af de eksisterende stalde, mens ændringen i vægtintervallet sker i alle stalde.

BAT-beregningerne viser, at ammoniakemissionen fra ejendommen ved udvidelsen i eksisterende stalde maksimalt må være 5254 kg N/år frem til senest i år 2014 (fase 1) og derefter maksimalt 6074 kg N/år. Det generelle ammoniakkrav er beregnet til en emission på maksimalt 7241 kg N/år. Det generelle ammoniakkrav er på 15 % reduktion (2007-niveau).

Ansøger har efterfølgende valgt de tiltag, som han ønsker til at nå ned på dette niveau og har over for kommunen dokumenteret, at han overholder det generelle ammoniakkrav samt kommunens krav til BAT ved udvidelsen. Beregningerne viser, at den samlede udvidelse medfører en samlet ammoniakemission på 6074 kg N/år, hvilket er 5 kg N/år ud over det niveau, som kommunen har fastsat som værende BAT og 1167 kg N/år udover det generelle ammoniakkrav.

Beregninger viser også, at ejendommen i fase 1 kommer ned på en ammoniakemission på 5193 kg N/år, hvilket er lavere end både emissionen i nudriften og BAT-niveauet på 5254 kg N/år.

Der er stillet vilkår om, at ejendommens samlede ammoniakemission maksimalt må være 5193 kg N/år i fase 1 og maksimalt 6073,69 kg N/år efter den samlede udvidelse. Det er herefter kommunens vurdering, at det ansøgte lever op til BAT.

De BAT-tiltag, der er anvendt for at nå ned på den maksimal tilladte ammoniakemission kan læses under de relevante afsnit.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende husdyrholdet og staldanlæg.

4.2. Ventilation

Vilkår:

4.2.1. Alle ventilatorer skal vaskes efter hvert hold slagtesvin

4.2.2. Al ventilation skal være frekvensstyret og reguleret af klimacomputer eller med et system med mindst tilsvarende energieffektivitet.

Ansøgers oplysninger:

BAT for svinestalde er at reducere energiforbruget ved at gøre alt det følgende:

- for mekanisk ventilerede stalde: optimering af udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren.
- for mekanisk ventilerede stalde: undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.

Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget. Det er i øvrigt også frekvensstyret.

Kommunens bemærkninger:

Ovenstående vilkår er stillet i overensstemmelse med ansøgningen og for at sikre, at ventilationen i staldene altid sker på den mest energieffektive måde. Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende ventilation.

4.3. Fodring

Vilkår:

- 4.3.1. Der skal anvendes optimerede foderblandinger (fasefodring) for at opnå den bedste foderudnyttelse.
- 4.3.2. Foderet til slagtesvinene må som udgangspunkt højst indeholde 149,5 g råprotein pr. FE, dog således at der kan ske tilretning ved at regulere de fire variable, der fremgår af tabel 4.3.1. Forudsætningen er, at faktoren beregnet efter ligningen i tabel 4.3.2 ikke bliver større end **0,8994**.
- 4.3.3. Der skal føres en logbog, der skal indeholde følgende oplysninger: vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt), foderforbrug og det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FE i de enkelte foderblandinger.
- 4.3.4. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver 3. måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- 4.3.5. I forbindelse med den årlige indsendelse af gødningsregnskab til Plantedirektoratet skal den driftsansvarlige foretage en beregning af det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv på årsbasis. Beregningen af det gennemsnitlige indhold af råprotein skal ske på grundlag af det faktisk registrerede forbrug af de enkelte blandinger eller på grundlag af det planlagte forbrug, hvis foderforbruget af de enkelte blandinger ikke registreres.
- 4.3.6. Logbogens oplysninger, indlægssedler, blandeforskrifter og årlige beregninger over det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FE skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

	Værdi
Indgangsvægt i kg	32
Afgangsvægt i kg	105
FE (sv) pr. kg tilvækst	2,87
Gram råprotein pr. FE (sv)	149,5

Tabel 4.3.1: De fire variable til beregningen i vilkårs-ligningen.

Vilkårsligning

De tal, der fremgår i den øverste del af ligningen (umiddelbart herunder) er konstanter.

FE pr. produceret svin (tilvækst i kg x Fe pr. kg tilvækst) x råproteinindhold i foder / 6,25 (Samlet N i foder)
 -(minus)

Tilvækst i kg x 28. (samlet N i tilvækst)

/ (divideret med)

Tilvækst i kg x (20,95 + 0.177x (afgangsvægt + indgangsvægt)

Herved fås faktor:

% ammoniakreduktion fås ved ligningen (1-faktor x 1.5 x 100%) =

Aktuelle værdier fra sagen:

$2,87 \times 73^* \times 149,5 / 6,25 = 5011,48$

$5011,48 - (73^* \times 28) \sim 5058,41 - 2044 = 2967,48$

$2967,48 / ((73^* \times (20,95 + 0.177 \times (105 + 32))) \sim 2967,48 / 3299,53 = \mathbf{0,8994 \text{ Faktor}}$

% ammoniak reduktion $(1-0,8994) \times 1,5 \times 100 = \underline{15,09 \%}$

* = afgangsvægt minus indgangsvægt

Tabel 4.3.2: Vilkårsligning.

Ansøgers oplysninger:

Foder opbevares i 3 amerikanersiloer. Derfra fodres der både på denne ejendom og på Skørpingvej 41 via nedgravet rørledning.

Der fodres med vådfodring.

BAT

BREF-dokumentets resumé fremhæver flg.:

Med hensyn til fosfor, er det basis for BAT at fodre dyr (fjerkræ eller svin) med successiv foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.

- Der er foretaget fodringstiltag med reduceret antal FE pr. kg tilvækst
- Der anvendes fytasetilsætning
- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden inden for svinefodring
- Der bliver lavet E kontrol på ejendommen. Der udarbejdes effektivitetsrapport på ejendommen. Fodring optimeres løbende ved inddragelse af nyeste viden. Dette sker via kontakt med rådgivningstjenesten med speciale indenfor svineproduktion.

Mængden af råprotein nedjusteres til 149,5 g råprotein pr. FE ved slagtesvinene. Prisen antages til ca. 2 kr. pr. gris ved fasefodring og vådfodring i forhold til 157 g råprotein pr FE. Der er dog store udsving på de aktuelle omkostninger, som det også fremgår af udkast til BAT-teknologi Råprotein i slagtesvinefoder.

For fravalg af BAT, se kapitel 8.

Kommunens bemærkninger:

Foderplanen skal udarbejdes i samarbejde med konsulent og med nyeste viden indenfor fodring.

Ansøger har valgt at anvende foderkorrektioner for at opfylde BAT-niveauet og fastholdes derfor på det i ansøgningen. I ansøgningen er råproteinindholdet i foder til slagtesvin opgivet til at være maksimalt 149,5 gram råprotein/FE. De anvendte FE pr. kg tilvækst svarer til normen, der er 2,87, da der

ikke er oplyst andet. Disse værdier indgår som forudsætning for beregning af ammoniakemission og den tilladte udvaskning af kvælstof til miljøet.

Der kan laves foderkorrektion for råprotein, så ansøger ikke er helt bundet op på de 149,5 gram råprotein pr. FE. Korrektionsfaktoren i vilkår 4.3.2 er beregnet ud fra forudsætningerne i tabel 4.3.1. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen samlet skal overholdes. Der skal ikke laves foderkorrektion, hvis det kan dokumenteres at værdierne svarer til de fire værdier i tabel 4.3.1.

Der er stillet vilkår vedrørende ovenstående samt til dokumentation.

Rebild Kommune vurderer, at der med de planlagte fodertiltag ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Blanding af vådfoder til Skørpingvej 41 foregår på denne ejendom. Foderet pumpes til Skørpingvej 41 via en rørledning. Dette er beskrevet nærmere i afsnittet vedrørende råvarer og hjælpestoffer.

Rebild Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende fodring.

4.4. Energi- og vandforbrug

Vilkår:

4.4.1. Der skal senest 1 år efter godkendelsesdatoen udføres energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer på bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport, der indeholder resultater og konkrete energibesparende forslag med tilhørende tilbagebetalingstid. Rapporten skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Ansøgers oplysninger:

Elektricitet anvendes til mølteri, ventilation, gyllepumpning samt belysning. Elektricitet til gyllekølingsanlægget kommer ud over det angivne forbrug.

Stalden forsynes af vand fra egen boring.

Energi

(Faktisk/beregnet)	Nudrift	Efter udvidelse	Opbevaring
Dieselolie til traktorer mv.	22.000 l	25.000 l	Tank jf. situationsplan
Fyringsolie	5000 l	5000 l	Tank jf. situationsplan
Smøreolie	120 l	220 l	Værksted
Elforbrug til lys / opvarmning / maskiner	150.000 kWh	192.000 kWh	

Tabel 4.4.1: Råvare- og energiforbrug (tons, m³, kg, l)

Vand

Efter udvidelse	Antal	Drikkevand, m ³		Drikkevandsspild, m ³		Vaskevand, m ³	
		Norm	Forbrug	Norm	Forbrug	Norm	Forbrug
Årssøer	0	4,89	0	0	0	0,34	0
Smågrise	0	0,117	0	0,015	0	0,02	0
Slagtesvin	16020	0,459	7353	0,075	1202	0,025	401
Sub total			7353		1202		401
Total							8955

Tabel 4.4.2: Beregnet vandforbrug efter udvidelsen pr. årsso eller produceret dyr (m³). Beregningerne er foretaget pba. normtal angivet i DJF-rapport nr. 36.

I nudriften bliver der anvendt 6100 m³ drikkevand. Cirka 1000 m³ drikkevandsspild og vaskevand.

Energibesparende foranstaltninger - el:

På ejendommen minimeres elforbruget ved:

- Lysstyring på både udvendig og indvendig lys i stald 16 og kommende ny stald.
- Frekvensstyret ventilation - Den mekaniske ventilation vedligeholdes og renholdes således, at det altid fungerer optimalt, og der ikke bruges energi på unødigt ventilation. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Bevægelsessensor på udleveringsrampe.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer
- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Amerikanersiloer har et lavere energiforbrug i forhold til planlagre.

Energibesparende foranstaltninger - vand:

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre alt det følgende:

- Rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller batch. Spulevand løber typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild
- registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug
- detektering og reparation af lækager

På ejendommen efterleves BAT ved:

- Daglig eftersyn af vandkopper/ventiler samt kar.
- Iblødsætning og vask med højtryksrensere - ingen brug af vaskerobot - hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Ingen usynlige rørsamlinger i staldene.
- Vandbesparelse opnås ved drikkepipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten) i den nye stald og i stald 16.

Kommunens bemærkninger:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages et energieftersyn på ejendommen inden 1 år fra godkendelsesdatoen. Vilkåret er stillet med det formål, at ansøger bliver opmærksom på, hvordan ejendommens energiforbrug kan minimeres.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende energi- og vandforbrug.

4.5. Spildevand herunder regnvandVilkår:

- 4.5.1. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber, dyretransportvogne og lignende skal foregå på en støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.
- 4.5.2. Tag- og overfladevand må ikke indeholde andre stoffer end hvad der sædvanligt forekommer i regnvand.

Ansøgers oplysninger:

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde og vand fra vaskepladsen, i alt ca. 800 m³. Mængden af spildevand øges ikke væsentligt efter udvidelsen. Overfladevand fra øvrige befæstede arealer og tagvand ledes til Tisted Rende via dræn på marken. Der søges separat om tilladelse til bortledning af tagvand i forbindelse med denne miljøgodkendelse.

Sanitært spildevand fra stalde ledes til septiktank og derfra til nedsivningsanlæg.

Vand fra vaskeplads, ledes gennem afløb til gyllebeholder.

Påfyldning af sprøjte sker på fast plads med afløb til gyllebeholderen eller i marken der skal sprøjtes. Sprøjtning foretages af personer med sprøjtecertifikat. Midlerne håndteres efter forskrifterne og der bruges relevant beskyttelsesudstyr

Sprøjteudstyret rengøres indvendig med integreret rengøringsystem, hvorefter skyllevand udsprøjtes på den netop sprøjtede mark.

Kommunens bemærkninger:

Med henblik på at forebygge forurening med f.eks. olieprodukter er der stillet vilkår til, at vask af traktorer og lignende skal ske på vaskeplads med afløb til gyllebeholder.

Spildevand fra produktionen udgøres af drikkevandsspild og vand fra rengøring af stalde i alt ca. 800 m³.

Der er indsendt en kapacitetsberegning hvoraf det fremgår, at der er opbevaringskapaciteten til husdyrgødning inklusiv drikkevandsspild og vaskevand fra stalde til over 9 måneder. Rebild Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderne er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand i ansøgt drift, herunder regnvand.

Tagvand og vand fra grusbeltet gårdsplads udledes til Tisted Rende via rørledning. Der søges en separat tilladelse til dette.

Rebild Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende spildevand.

4.6. AffaldshåndteringVilkår:

- 4.6.1. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske i tæt emballage.
- 4.6.2. Opbevaring og håndtering må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, overfladevand, grundvand, luft eller kloak.
- 4.6.3. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes med tæt bund og opkant, således at en mængde, svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

4.6.4. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Dokumentationen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Ansøgers oplysninger:

Klinisk risikoaffald i form af medicin glas og rester samt kanyler afleveres til apotek eller dyrlægen tager med retur efter endt medicinering. Opbevares i separat rum.

Der er ikke de store mængder affald ved den daglige drift i stalden, da foder kommer i løs vægt. Det daglige affald fra stalden består primært af plastkatetre til insemination samt papir og pap.

EAK – koder	Opbevaring	Bortskaffelse
16 01 17 Jernholdigt metal		Produkthandel
16 01 18 Ikke jernholdigt metal		Produkthandel
16 01 19 Plast	Container	Aftale med KBS (Terndrup)
16 01 20 Glas	Container	Aftale med KBS (Terndrup)
16 01 06 Blyakkumulatorer	Værksted	Kommunens genbrugsplads
13 02 04 Mineralsk ikke chlorede motor, gear og smøreolier	Værksted	Kommunens genbrugsplads
16 01 07 Oliefiltre	Værksted	Kommunens genbrugsplads
15 01 01 Papir og pap - emballage	Container	Aftale med KBS (Terndrup)
Spraydåser	Container	Aftale med KBS (Terndrup)
Klinisk risikoaffald (medicinalgas og -rester samt kanyler)		Afleveres til dyrlæge
Rengjorte kemikaliedunke	Container	Aftale med KBS (Terndrup)
Byggeaffald		Entreprenør
Husholdningsaffald		Dagrenovation
Brændbart affald	Container	Aftale med KBS (Terndrup)

Tabel 4.6.1: Ejendommens mængder og håndtering af affald.

Andet affald opsamles og opbevares på bedriften inden det afleveres til behørig modtagestation.

DAKA

Døde dyr (EAK-kode 02 01 02). Fælles plads med Skørpingvej 41. Døde dyr placeres på et befæstet og afdækket areal i henhold til den nye bekendtgørelse. De anmeldes til destruktionsanstalt indenfor et døgn. Placering af døde dyr sker ved indkørslen til Langsiggaard fra Thorup Kirkevej, således at DAKA-transporten ikke kommer ind på bedriften.

EAK-kode 020109 Landbrugskemikalieaffald

05.12 Sprøjtemiddelsrester og emballage opbevares i aflåst rum. Der bliver brugt tom af pesticider og emballagen vaskes inden den bliver arkiveret i affaldscontaineren.

05.13 Lægemedelsrester. Alle lægemidler bliver brugt. Brugte kanyler opbevares kanyleboks/plastdunk. Affaldet afleveres til kommunalt affaldsdepot. EAK-kode 050105

Oliespild

06.00 Spildolie opbevares i tønder i maskinhus og afleveres til kommunalt affaldsdepot. Årlig affaldsmængde estimeres til 220 l.

Kommunens bemærkninger:

Affald skal opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder blandt andet, at al farligt affald skal sorteres i separate beholdere, og at aflevering til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen.

Der er stillet vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald samt til dokumentation for bortskaffelse af affald.

Rebild Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende affaldshåndtering.

4.7. Råvarer og hjælpestofferVilkår:

- 4.7.1. Opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder jord, overfladevand, grundvand, luft eller kloak.
- 4.7.2. Tankning af diesel skal foregå på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.

Ansøgers oplysninger:

Placeringen af råvarer og hjælpestoffer er angivet i nedenstående tabel.

Råvare/hjælpestof	Mængde	Opbevaring (beholdertype samt sted)
Dieselolie	4000	Tank på fast gulv under tag i lade/maskinhus
Fyringsolie	1200	Stuehusets vestlige gavl
Pesticider		I original emballage i aflåst, frostfrit rum/skab i lade/maskinhus
Foder	100 tons Mineraler	Lade (bygning 3)
Sojaskrå	720 tons	Lade (bygning 3)
Korn	600 tons	Amerikanersilo
Halm (tons el. antal baller)	Ingen	

Tabel 4.7.1: Opbevaring og mængder af råvarer og hjælpestoffer.

Al vådfoder blandes på Langsiggård. Vådfoder til Skørpingvej 41 pumpes i underjordisk rørledning til ejendommen.

Pumpningen foregår ved, at der står en tank med en vægtanordning på begge ejendomme. Derved måles det hvor mange kg vådfoder der pumpes fra Langsiggårdsvej 4 og hvor meget vådfoder der modtages på Skørpingvej 41. Ved uoverensstemmelser stopper pumpningen automatisk og der afgives en alarm. På den måde opdages det straks, hvis der skulle ske uheld med rørledningen.

Kommunens bemærkninger:

Der er stillet vilkår til opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer samt til tankning af diesel. Begge vilkår er stillet med henblik på, at sikre bedst muligt mod forurening som følge af uhensigtsmæssig opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer.

Blanding af vådfoder til Skørpingvej 41 foregår på denne ejendom. Ansøger har oplyst, at foderet pumpes til Skørpingvej 41 via en rørledning. Kommunen vurderer, at pumpningen af vådfoder sker på en måde, hvorved der hurtigt kan reageres ved et eventuelt brud. Da vilkår 4.7.1 omfatter al op-

bevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer, vurderes det ikke nødvendigt, at stille specifikke vilkår til pumpningen.

Rebild Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende råvarer og hjælpestoffer.

4.8. Driftsforstyrrelser eller uheld

Vilkår:

- 4.8.1. Der skal altid forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, der fortæller hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for – og kendt af – alle der arbejder på bedriften.

Ansøgers oplysninger:

Type	Forebyggende foranstaltninger
Gylleudslip	Der er fyldeplads med afløb til gyllebeholderen. Gyllebeholdere tilses jævnligt og bliver kontrolleret hver 10. år.
Strømsvigt	Nød-opluk i alle staldafsnit Automatisk opkald til ejers mobiltelefon ved strømsvigt
Olieudslip	Eks. overjordiske tanke på fast grund uden afløb. Der er placeret savsmuld ved hver tank.
Kemikalieudslip	Påfyldning af vand på sprøjten sker på Stubberhøjvej 8. Kemikalierne iblandes i marken. Der er spildbakke under blandingsmodulet på sprøjten. Opbevares på fast bund uden afløb.

Tabel 4.8.1: Typer og håndtering af driftsforstyrrelser på ejendommen.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet. Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld. Medarbejder, ejer og andre med fast adgang til bedriften bliver vejledt i beredskabsplanen.

Kommunens bemærkninger:

Der er indsendt en kopi af beredskabsplanen til kommunen inden meddelelse af denne miljøgodkendelse. Der er stillet vilkår om, at en opdateret beredskabsplan altid skal forefindes på ejendommen.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende driftsforstyrrelser eller uheld.

5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING

5.1. Gødningstyper og mængder

Vilkår:

- 5.1.1. Der skal på ejendommen altid være en opbevaringskapacitet på mindst 8.976 m³.
- 5.1.2. Pumpning af gylle skal ske ved konstant overvågning.
- 5.1.3. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Såfremt der ikke anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb skal der ved hver gyllebeholder, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til landbrugets byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløb/pumpebrønd skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Hvis denne løsning vælges, skal pladsen være etableret inden udkørsel af gylle.
- 5.1.4. Den eksisterende gyllebeholder på 3550 m³ og den nye gyllebeholder (ligeledes på 3550 m³) skal have fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt, som sikrer mod indvendig korrosion af gyllebeholderne.
- 5.1.5. Åbningen i teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholderne. Teltoverdækningen må dog højst stå åben i et døgn.
- 5.1.6. I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen.
- 5.1.7. Såfremt ovenstående vilkår ikke kan overholdes, skal en montør rekvireres inden 2 hverdage efter skadens opståen.
- 5.1.8. Der skal senest 14 dage efter skadens opståen være etableret fast flydelag, hvis skaden ikke er repareret inden.
- 5.1.9. Eventuelle skader på teltoverdækningen noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne. Såfremt teltoverdækningen står åben længere end et døgn, skal dette ligeledes noteres i logbog med angivelse af årsagen til dette.

Ansøgers oplysninger:

BEHOLDER	Beholder nr.	Kapacitet (m ³)	Byggeår	Sidst kontroleret	Overdækning
Gyllebeholder	1.1.8	580	1983	22.06.2010	Flydelag
Gyllebeholder	1.1.6	3550	1991	28.04.2004	Telt
Gyllebeholder	1.1.7	3550	-	-	Telt
Fortank		0			
Kanaler (nu-drift)		818		-	-
Kanaler (nybyggeri)		478		-	-
I alt		8976			

Tabel 5.1.1: Opbevaring af flydende husdyrgødning på ejendommen.

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT herunder at planlægge gødning af markerne korrekt. Det er således også BAT at udforme lagringsfaciliteterne for svine- og fjerkrægødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på markerne kan udføres⁶. Esben W Andersen har tilstrækkelig opbevaringskapacitet og lever derudover op til andre aspekter af BAT mht. opbevaring af flydende husdyrgødning.

Det er således BAT:

- At den flydende husdyrgødning opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger
- At beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- At beholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år
- At der først sker omrøring af gyllebeholderen kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.
- At beholderen dækkes ved at bruge et flydelag, såsom snittet halm, lærred, folie, tørv, ekspanderet ler (LECA), ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørrings skorpe

Der er opbevaringskapacitet til 11 mdr. inkl. ekstra tilledning af vaskevand. Den ekstra opbevaringskapacitet må anses som BAT, da det optimerer tidspunkt for udbringning af husdyrgødningen.

Esben W Andersen mener, at hans praksis vedr. udbringning af flydende husdyrgødning lever op til BAT på nedenstående punkter:

- at minimere emissionerne fra gødning til jord og grundvandet ved at afbalancere mængden af gødningen med afgrødens forventede krav
- at tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift. Det sker bl.a. ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gennemgang af markerne med en planteavlskonsulent.
- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspreddningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning og frigivelse af næringsstoffer fra jorden. Det kan bl.a. ske ved
 - mark- og gødningsplanlægning
 - jordbundsanalyser
- at reducere forurening af vand ved navnlig at gøre alt det følgende:
 - ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker
 - ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet)
 - at sprede gødning så tæt så muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
 - ikke at tilføre gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket
- at ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes det at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
- at nedfælde gylle på sort jord og i græsmarker. I vintersæd udbringes gyllen med slæbeslanger

⁶ BREF-resumé, s. v og xvi

- at håndtere spredningen af gødning således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at gøre alt det følgende:
- at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage
- at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene

Vedrørende fravalg af BAT, se kapitel 8.

Kommunens bemærkninger:

Gyllebeholdernes placering fremgår af situationsplanen i bilag 1.

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende husdyrgødning på 7970 m³ i ansøgt drift. Denne mængde er inklusiv rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene, men eksklusiv nedbør i den lille gyllebeholder og vaskevand fra vaskepladsen. Der kommer ikke regnvand i de store gyllebeholdere, da de får teltoverdækning.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 8976 m³ i ansøgt drift.

Kommunen vurderer, at den beregnede opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav og at der, med de oplyste mængder spildevand, er nok fri kapacitet til nedbør i gyllebeholder og spildevand fra vaskeplads.

Der er stillet vilkår om, at der skal etableres en fast plads med afløb ved hver gyllebeholder, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, medmindre der anvendes gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb. Derudover er der stillet en række vilkår til teltoverdækningen af de to store gyllebeholdere.

Rebild Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår ikke er behov for yderligere vilkår vedrørende gødningsproduktion- og mængder.

5.2. Gyllekøling

Vilkår:

- 5.2.1. Staldanlæggets gyllekanaler i den nye stald (1.1.5) skal forsynes med gyllekølingsanlæg, i alt 600 m².
- 5.2.2. For at opnå en den beregnede reduktion i ammoniakemissionen på 31 % skal der i gennemsnit over året køles med 37 W/m² og varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 22 kW.
- 5.2.3. Gyllekølingsanlægget skal være i drift 8.760 timer/år og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Ansøger har valgt en varmepumpe med en køleeffekt på 27 kW. Gennemsnitligt skal varmepumpens faktiske driftstid derfor være 7.138 timer pr. år. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.
- 5.2.4. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop.
- 5.2.5. Enhver type af driftsstop noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
- 5.2.6. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.

Ansøgers oplysninger:

Den eneste stald, hvor det er muligt at lave køling af gyllen er i den nye stald. Køles der således, at effekten på ammoniak er ca. 30 % vil det give en reduktion på ca. 466 kg N. Det vil koste 3,1 kr. pr. produceret gris for 5.160 stk. grise (=15.996 kr.) at køle samt udgift til at komme af med varmen på 200.000 kr. til køleanlæg samt driftsudgifter eller ca. 2 kr. pr. produceret gris på ejendommen.

Gyllekummernes overfladeareal bliver på 600 m² og anvendes en varmepumpe med en effekt på 27 kW.

Kommunens bemærkninger:

Der er stillet vilkår om etablering af gyllekøling i den nye stald samt om effekten af denne. Vilkårene er stillet i overensstemmelse med ansøgers oplysninger. Der er yderligere stillet vilkår om drift og service af anlægget. Vilkårene er stillet med det formål at sikre bedst mulig vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget, og det vurderes herefter ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

6. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

6.1. Ammoniak og natur

Ansøgers oplysninger:

Det generelle ammoniakkrav er overholdt med 1167 kg N ekstra. Udvidelsen af stalden sker ved at lave 25-49 % fast gulv med gyllekøling, der har en lav ammoniakfordampning. Derudover sker der en fodertilpasning således at alle grisene fodres med 149,5 g råprotein pr. FE. Den eksisterende og nye gylletank på 3.550 m³ overdækkes med teltdug.

Bedriftens eksisterende og planlagte produktionsbygninger ligger i et område med stor afstand til § 3 natur. Der er § 3 beskyttet søer i en afstand af minimum 450. Anden § 3 natur i området er mose i en minimumafstand på 600 m, og 740 m til hede.

Der er 1.600 meter til nærmeste naturareal beskyttet efter § 7. Arealet er placeret syd vest for produktionsbygningerne.

§ 3 natur:

Indenfor 1.000 meter af staldanlægget er der ingen anden § 3 natur udpegning end søer.

Mark 1001 er vejledende udpeget som mose.

Mark 1002 er vejledende udpeget som hede.

Mark 24 og 24-1 er vejledende udpeget som kultureng.

Arealerne er på oversigtskortet indtegnet med sort og indgår ikke som harmoniareal. Det er således bl.a. mark 1001, 1002 og 24

§ 7 natur:

Ca. 1500 m nordvest for ejendommen i mark nr. 10 ligger et registreret overdrev. Pga. afstanden fra staldene vil der ikke være risiko for nogen stor belastning med ammoniak i det aktuelle naturområde.

Kommunens bemærkninger:

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne (version 10 i it-systemet) viser, at fordampningen af ammoniak fra nudriften er på 5283 kg N/år og i ansøgt produktion på 6074 kg N/år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 791 kg N/år.

Ifølge husdyrloven er det et krav, at der skal ske en reduktion på 15 % for de stalde, hvor indretningen ændres i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt. Derudover har kommunen stillet krav om reduktion i forhold til BAT. Ansøger har opfyldt det generelle krav samt kommunens krav om reduktion af ammoniakfordampningen ved at gennemføre foderoptimering, gyllekøling og teltoverdækning af to gyllebeholdere.

Fordampningen af ammoniak vil primært ske fra staldventilationen og i mindre omfang fra husdyrbrugets gyllebeholdere.

I en radius på 1000 meter omkring ejendommen er der ingen Natura 2000-områder eller arealer beskyttet efter § 7 i husdyrloven.

Miljøgodkendelsen gives på en række generelle vilkår, der bl.a. sigter mod beskyttelse af natur mod uønskede påvirkninger. Efter vurdering af projektoplysningerne og områdets natur- og landskabsfor-

hold finder Rebild Kommune, at miljøgodkendelsen sikrer naturbeskyttelsesinteresserne i området. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår til naturbeskyttelse.

Det vurderes, at udvidelsen er i overensstemmelse med retningslinjerne i Kommuneplan 2009 for beskyttelse af natur og landskab. Specifikt vurderes udvidelsen ikke at ville forringe tilstanden af beskyttede naturtyper eller modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder eller forringe levevilkår for bilag IV-arter. Se hele naturvurderingen, der er vedlagt som bilag 3.

Rebild Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår vedrørende ammoniak og natur.

6.2. Lugt

Vilkår:

6.2.1. Bedriftens anlæg og driften heraf må ikke give anledning til lugtgener udenfor eget område, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Ansøgers oplysninger:

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav - minimum afstand (m) (geneafstanden)	Den vægtede gennemsnitsafstand (m)	Bemærkning
Byzone / sommerhusområde	956	4155	Terndrup
Samlet bebyggelse	742	1324	Hellum
Enkelt bolig	387	401	Thorup Kirkevej 4

Tabel 6.2.1: Afstandskrav og faktiske afstande fra ejendommen.

Lugtgeneafstandene er beregnet som for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Kommunens bemærkninger:

Gylleopbevaring foregår primært i ejendommens gyllebeholdere. Kommunen forventer derfor størst lugtbidrag fra ejendommen ved omrøring og udkørsel af gylle. Den lille gyllebeholder er med naturligt flydelag, mens de to store beholdere (en eksisterende og en ny) får teltoverdækning.

Rebild Kommune forventer ikke væsentlige lugtgener fra ejendommens anlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr, så lugt fra stalde vil altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedrørende rengøring og staldhygiejne.

Lugtgeneafstandene er beregnet i it-ansøgningssystemet og det viser, at alle lugtgenekriterier er overholdt.

Der er stillet vilkår til, at bedriften og driften heraf ikke må give anledning til lugtgener udenfor bedriften, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende lugt.

6.3. Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger:

Ejendommens skadedyrsbekæmpelse af rotter og mosegrise sker i henhold til Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinier.

Generel bekæmpelse af skadedyr:

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau.

Fluegener:

Fluer bekæmpes med rovfluer. Der er indgået aftale med Mortalin.

Rottebekæmpelse:

Rotter bekæmpes ved udlægning af rottegift.

Kommunens bemærkninger:

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.).

Rebild Kommune vurderer, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende og der stilles derfor ingen vilkår vedrørende fluer og skadedyr.

6.4. TransportAnsøgers oplysninger:

Transportveje til de enkelte udspretningsarealer er vist bilag 2.

Art	Antal transporter		Kapacitet	
	Før	Efter	Før	Efter
Levering af sojaskrå	16	23		32 tons
Egen foderproduktion	105	105		18 tons
Levering af brændstof	6	6	4000 liter	
Indlevering af dyr	31	45	360/gang	360/gang
Dyr til slagteri	55	80	200/ gang	
Udbringning af gylle	266	360	20 tons	20 tons
Døde dyr	52	52		
I alt	531	711		

Tabel 6.4.1: Transporter til og fra ejendommen før og efter udvidelsen.

Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid. Ligeledes er hovedparten af arealerne placeret således at gyllekørsel sker på interne veje eller vejstrækninger hvor der kun er få beboelser. Der vil være transporter gennem Hellum og St. Brøndum.

Ved overdækning af gylletankene vil mængden af husdyrgødning blive reduceret med ca. 10 %. Antallet af transporter vil dermed ligeledes blive reduceret med 10 %.

Kommunens bemærkninger:

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen med foderstoffer, levering/afhentning af slagtesvin og udbringning af husdyrgødning sker ifølge ansøger i dagtimerne indenfor normal arbejdstid (8-16).

Kommunen vurderer, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboere i området.

Støj og rystelser i forbindelse med transport, vil dog altid være afhængig af i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

Rebild Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår vedrørende transport.

6.5. Støj fra anlægget og maskiner

Vilkår:

- 6.5.1. Bedriftens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdierne i tabel 6.5.1, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver referencetiden inden for den pågældende periode. I tilfælde af impulsstøj eller rentoner skal den målte/beregne værdi tillægges 5 dB(A). I tvivlstilfælde afgør kommunen om der er rentoner eller impulsstøj.
- 6.5.2. Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, skal bedriften, for egen regning, dokumentere at støjvilkår overholdes. Dokumentationen for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		
	Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)		
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

Tabel 6.5.1: Grænseværdierne for støjbelastning.

Ansøgers oplysninger:

Beskrivelse af støjkilder:

Ejendommens støjkilder er hovedsageligt mølleri, ventilation og gyllepumpe, samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra ejendommen.

Driftsperiode for støjkilder:

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis efterårsarbejde i marken) der går udover dagtimerne.

Ventilationsanlæggets er konstant i drift. Mølleri kører døgnet rundt.

Tiltag mod støjkilder:

Ventilationsanlægget optimeres afhængig af hvor meget ventilation, der er behov for.

Det er vurderet, at der ikke er støjgener der kan erkendes udenfor ejendommen, derfor skønnes det ikke nødvendigt med tiltag mod støj. Ansøger er ikke bekendt med om ejendommens støj skulle have været påklaget på et tidligere tidspunkt.

Kommunens bemærkninger:

De væsentligste stationære støjkilder fra husdyrbruget er ventilationsanlæg, kompressorer, korntrøringsanlæg og foderblandingsanlæg. Hovedparten af de stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne.

De væsentligste periodiske støjgener vil være fra landbrugsmaskiner i forbindelse med markarbejde samt ved levering af korn og foderstoffer og ved pumpning af gylle. Markarbejde vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ved forårs- og efterårsarbejde i marken). Der må endvidere påregnes støj fra dyrene, når de flyttes.

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer vurderer kommunen, at driften af ejendommens anlæg ikke vil give anledning til støj der overskrider de angivne grænseværdier for naboer. Markdriften vurderes ligeledes ikke at give anledning til gener.

Der er stillet vilkår om overholdelse af støjgrænser på ejendommen. Dette vilkår er stillet med henblik på, at sikre naboer bedst muligt mod støj fra den daglige drift.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende støj.

6.6. Støv fra anlæg og maskiner

Vilkår:

6.6.1. Anlæggene og driften heraf må ikke give anledning til støvgener udenfor eget område, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Ansøgers oplysninger:

Foder leveres i grav, hvorfra det bliver transporteret vha. snegl til foderlade og siloerne.

Kommunens bemærkninger:

Rebild Kommune vurderer, at støvgener fra anlægget og fra transporter ikke vil medføre væsentlige gener for beboere i lokalområdet.

Støv som følge af transporter, vil dog altid være afhængig af, i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet. Der skal til stadighed tilstræbes at minimere støvgener i forbindelse med ejendommens drift.

Der er stillet vilkår om, at anlæggene og driften heraf ikke må give anledning til støvgener udenfor bedriften, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Med udgangspunkt heri er det kommunens vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende støv.

6.7. Lys

Ansøgers oplysninger:

Vågelys om natten. Dagslysstyret lys i de nye stalde. Alt andet belysning er manuelt styret.

Der er ingen udendørs lys som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Kommunens bemærkninger:

Rebild Kommune forventer, at belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for trafikanter eller naboer. Det vurderes derfor ikke nødvendigt, at stille vilkår vedrørende lys.

7. PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1. Bedriftens udbringingsarealer.

7.1.1. I mark 22 skal der udlægges et bufferareal ved vandhullerne (se kortbilag 5 til naturvurderingen), hvor der ikke må udbringes husdyrgødning. Bufferarealet må ikke indgå i udbringingsarealet.

7.1.2. På mark nr. 12-1 skal der anvendes et "grundvandssædskifte" med et udvaskningsindeks på maksimalt 93, svarende til sædskiftet G4.

Vilkår til hele kapitel 7 er samlet her i afsnit 7.1.

Ejendommen råder over 345,18 ha ejede/forpagtede udbringingsarealer samt 207,88 ha aftalearealer. Arealerne modtager gylle med 1,4 DE/ha.

Af de 345,18 ha ejede/forpagtede arealer ligger de 141,10 ha indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Alle udbringningsarealer (ejede/forpagtede og aftalearealer) ligger i nitratklasse 0 og i fosforklasse 0. Ifølge ansøger er ingen af de ejede/forpagtede udbringningsarealer drænedede.

Beregninger udført i IT-ansøgningssystemet med de sædskifter (S4 og G4) der er angivet i ansøgningen, viser en reduktion i nitratudvaskningen fra arealerne i den ansøgte drift. Fosforoverskuddet på de ejede og forpagtede udbringningsarealer er beregnet til 6,5 kg P/ha/år. Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til Langerak, da de ligger i vandløbsoplandet til Lindenberg Å.

De mulige konsekvenser for omgivelserne er nærmere beskrevet og vurderet i de følgende afsnit.

7.2. Vandløb og søer

Vandløb:

Rebild Kommune vurderer, at anvendelse af husdyrgødning i overensstemmelse med gældende regler, samt ved overholdelse af de lovpligtige 2 meter bræmmer, ikke har betydning for vandløbskvaliteten. Derfor vurderes det, at anvendelse af husdyrgødning ikke har betydning for vandløbskvaliteten i Lindenberg Å vandsystem, som arealerne ligger i opland til.

Mark 9-1 skråner mod Asp Bæk med en hældning på 6-12 grader, men der er ca. 270 meter mellem udbringningsarealet og bækken. Kommunen vurderer derfor, at udbringning efter gældende regler på udbringningsarealerne kun vil medføre en ringe risiko for erosionsbetinget udledning af fosfor. Ingen af udbringningsarealerne skråner direkte mod søer.

Der er derfor ikke stillet supplerende vilkår til de generelle regler for udbringning af husdyrgødning i forhold til vandløb og søer.

Søer:

Estrup Dam er den målsatte sø der ligger tættest ved udbringningsarealerne. Estrup Dam ligger ca. 670 meter nordvest for det nærmeste udbringningsareal og afleder til Tustrup Møllebæk. Derudover ligger et udbringningsareal ca. 940 meter nordøst for Madum Sø. Alle arealerne ligger nedstrøms søerne. På baggrund af dette, samt afstanden mellem arealer og søer, vurderer Rebild Kommune, at anvendelsen af arealerne i projektet ikke påvirker målsatte søer.

Rebild Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpende vilkår vedrørende vandløb og søer.

7.3. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

En række dyr omfattet af naturbeskyttelseslovens § 29a og habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området omkring udbringningsarealerne. Ifølge oplysninger i "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (DMU Faglig rapport nr. 635, 2007) er der i området registreret forekomst af damflagermus, vandflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, trolldflagermus, dværgflagermus, odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander.

Udover forekomst af spidssnudet frø og stor vandsalamander i søerne ved mark 22 og 23 er Rebild Kommune er ikke bekendt med konkrete yngleføremønstre af nogen af de nævnte arter på husdyrbrugets udbringningsarealer. Husdyrbruget vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter af flagermus. Husdyrbrugets øvrige omdriftsarealer vurderes ikke at rumme levesteder for stor vandsalamander, markfirben, løgfrø og spidssnudet frø. Forskriftsmæssig drift af arealer ved vandløbene vurderes ikke at være til skade for oddeføremønstre langs vandløb i området.

Spidssnudet frø og stor vandsalamander vurderes at være følsomme overfor forøget næringsstofbelastning. Da det er Rebild Kommunes vurdering, at der kan være risiko for tilledning af næringsstoffer fra udbragt husdyrgødning til vandhullerne i mark 22 er der derfor stillet vilkår til udlægning af et bufferareal i mark 22, hvor der ikke må udbringes husdyrgødning.

Husdyrbrugets drift vurderes, med det stillede vilkår, ikke at have målbare negative effekter på levevilkår for arter, der er del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Driften af husdyrbruget vurderes herefter ikke at modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder. Yderligere oplysninger om basisanalyser af Natura 2000-områderne kan ses på www.vandognatur.dk.

Se hele naturvurderingen i bilag 3.

7.4. Fjord og hav

Fosfor:

Alle udbringningsarealerne ligger i fosforklasse 0. Fosforoverskuddet for arealerne i projektet er på 6,5 kg P/ha/år. (27,7 kg P/ha/år tilført og 21,1 kg P/ha/år fraført i gennemsnit).

Mark 9-1 skråner mod Asp Bæk med en hældning på 6-12 grader, men der er ca. 270 meter mellem udbringningsarealet og bækken.

Risikoen for udledning af fosfor til vandmiljøet vurderes at være størst ved erosion, sand og jordfygning og ved udvaskning fra drænedede lavbundsarealer.

Det fremgår af udkast til vandplan for hovedopland 1.2 Limfjorden fra januar 2010, at de nødvendige tiltag til den nødvendige reduktion af tilledningen af næringsalte, vil blive iværksat på andre måder end ved administrationen af husdyrloven. Dette understøttes af retningslinje 4 i udkast til vandplan og side 2 i Miljøstyrelsens nyhedsbrev "husdyrgodkendelse" af 26. januar 2010.

Med hensyn til betydningen af udledningen af fosfor til de marine Natura 2000-områder, se nedenstående afsnit om kvælstof, hvor der foretages en samlet vurdering af betydningen af de udledte næringsalte.

Kvælstof:

Alle udbringningsarealer ligger i nitratklasse 0. Arealerne afvander via Lindenberg Å vandsystem til Langerak. Langerak er ikke et selvstændigt Natura 2000-område. Afhængigt af strømforhold afleder Langerak til enten habitatområde H14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, eller til habitatområde H15, Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

Kvælstofudvaskningen er via Farm-N beregnet til 73,8 kg N/ha i nudrift og 73,2 kg N/ha i ansøgt drift. Det betyder, at der teoretisk i gennemsnit fjernes $73,8 \text{ kg N} - 73,2 \text{ kg N} \times 345,18 \text{ ha} = 207,11 \text{ kg N}$ fra arealerne ved udvidelsen.

Oplandet til Langerak er i Rebild Kommune udpeget til nitratklasse 0, med et reduktionspotentiale på 51-75 % af kvælstoffet fra rødzonen til vandområdet. For arealerne i projektet er reduktionspotentialet i oplandet til Lindenberg Å på 67 % ifølge Arealinfo.

Udledningen til Langerak fra projektet vil ligge på $(100 - 67 \times 73,2 / 100) = 24,16 \text{ kg N/ha}$.

I udkast til vandplan for hovedopland 1.2 Limfjorden, anvises de reduktioner i tilledningen af næringsalte til overfladevand, der er nødvendige for at opnå den målsatte tilstand "god økologisk tilstand", for marine områder, svarende til en dybdegrænse for ålegræs på 4,1 meter. Reduktionerne opnås uden at skærpe kravene i husdyrloven.

Samtidig anses kravet til gunstig bevaringsstatus i Natura 2000 planerne for opfyldt for de marine naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for det enkelte Natura 2000-område, når vandplanens mål om god økologisk tilstand er opfyldt. Der er her tale om Natura 2000-områderne H14 og F2 samt områderne H15, F1 og R7. For de arter der indgår i udpegningsgrundlagene, må det renere vand og den større udbredelse af ålegræs, som opfyldelse af vandplanens krav medfører, betyde at tilledningen af næringsalte fra arealerne i projektet ikke påvirker de arter der udgør udpegningsgrundlaget væsentligt. Begrundelsen er, at deres fødeemner, fødesøgningsmuligheder og skjulemuligheder forbedres væsentligt.

Dette understøttes af retningslinje 4 i udkast til vandplan og side 2 i Miljøstyrelsens nyhedsbrev "husdyrgodkendelse" af 26. januar 2010.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne kan ses på By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside www.blst.dk.

Endelig er det sådan, at den generelle udvikling tyder på, at der ikke sker en samlet udvidelse af husdyrproduktionen, men snarere et fald og en omflytning til færre og større brug, hvilket medfører en reduktion af næringssalte i forbindelse med godkendelsesproceduren for husdyrbrug, særligt i oplande der er udpeget til nitrat- og fosforklasser.

Konklusion kvælstof og fosfor:

Med baggrund i ovenstående vurderes det, at tilledningen af kvælstof og fosfor fra arealerne i projektet til vandløb samt til Langerak, ikke er til hinder for, at de fastsatte mål kan overholdes, ligesom det vurderes, at udledningen ikke medfører en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for habitatområderne H14, F2 og F7 samt områderne H15, F1 og R7. Reelt sker der en mindre udledning af kvælstof i forhold til nudriften. De nødvendige reduktioner i næringsstofudledningen sikres gennem andre tiltag i vandplanen, der ikke reguleres af husdyrloven. En eventuel fosforudledning er ikke kvantificeret, men det anses for sandsynliggjort, at risikoen for udvasknings- og erosionsbetinget fosforudledning til Langerak fra arealerne i projektet er lille.

7.5. Grundvand

Ingen af arealerne ligger i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

141,10 ha af bedriftens udbringningsarealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde fordelt på 13 marker. N-udvaskningen på de 13 marker er via Farm-N beregnet til henholdsvis 51, 71, 72 og 74 mg nitrat pr. liter fra arealerne.

I henhold til bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug⁷ må der ikke ske en merudledning af nitrat i rodzonen, hvis antal mg nitrat pr. liter er over 50 mg. Merudledningen i projektet er beregnet til henholdsvis 0, -1 og -4 mg nitrat pr. liter og kravet er dermed overholdt.

For at kunne overholde kravet er der anvendt et grundvandssædskifte på en af markerne og der er derfor stillet vilkår til anvendelse af et sædskifte med et tilsvarende udvaskningsindeks. Vilkåret er stillet på baggrund af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, og det vurderes herefter, at beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet er overholdt samt at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende grundvand.

8. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er eventuelt formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom.

I dette kapitel gives en samlet beskrivelse og konklusion vedrørende BAT.

Først præsenteres ansøgers egen redegørelse for anvendelsen af bedst tilgængelig teknik og alternativer.

Ansøgers oplysninger:

I forløbet frem mod denne konkrete ansøgning om udvidelse af dyreholdet, er der foretaget forskellige økonomiske og miljømæssige beregninger på udvidelsen af dyreholdet. Det endelige ansøgningsmateriale, beror på projektilpasninger der for nogens vedkommende er at betegne som BAT. I forløbet er der fravalgt nogle teknologier og projektilpasninger der ligeledes er BAT.

Esben W Andersen mener, at hans drift lever op til BAT på bl.a. nedenstående seks punkter, der skal behandles i forbindelse med en ansøgning om § 12-miljøgodkendelse (jf. Miljøstyrelsens FAQ nr. 56):

⁷ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009

- Management (ledelses- og kontrolrutiner):
 - Det er kun pt. Esben W Andersen, der anvender sprøjten
 - Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
 - Der er serviceaftale på bl.a. mølleriet
 - Medarbejderne efteruddannes. Bl.a. deltager alle medarbejdere i et 2 dages svinekongres i Herning hvert år, hvor emner om sidste nye teknologier behandles.
 - Der anvendes fasefodring for at undgå overforsyning af næringsstoffer og der sker tilsætning af fytase med henblik på bedre udnyttelse af fosfor i foderet.
- Foder: Se kapitel 4.3 (for fravalg, se nedenstående)
- Staldindretning: Se kapitel 4.1 (for fravalg, se nedenstående)
- Forbrug af vand og energi: Se kapitel 4.4
- Opbevaring/behandling: Se afsnit 5.1 (for fravalg, se nedenstående)
- Udbringning: Se afsnit 5.1

Teknik til ammoniakreduktion	Total emission Kg N	NH3 red. i kg N	Kr./kg N Produceret gris
1. Referencegulv og ingen tiltag	8.309	-	3,5 kr. pr gris Eller 40 kr./kg N
2. Gulve i stalden (ansøgt)	7.809	500	1,6 kr. pr gris
3. Gulve i stalden efter år 2015	7.724	585	1,6 kr. pr gris
4. nr. 2 + Delvis fast gulv < 25 % i stald 8, 9 og 16	7.694	615	3,5 kr. pr gris + pris for ændring af stalden
5. nr. 2 + Delvis fast gulv > 50 % i stald 8, 9 og 16	6.458	1.851	3,5 kr. pr gris + pris for ændring af stalden
6. nr. 3 + 153 g. råprotein (slagtesvin)	6.974	1.335 kg N	1,7 kr. pr produceret gris
6. nr. 1 + 147 g. råprotein (slagtesvin)	6.272	2.037 kg N	4,2 kr. pr produceret gris
4. nr. 6 + telt på tre tanke	6.556	1.753 kg N	Nr. 6 + minimum 111 kr./kg N = ~ 5 kr. pr produceret gris
Enkeltstående tiltag der ikke anses som BAT			
Fra 153 g råprotein til 147 g råprotein		702 kg N	55 kr. pr kilo N
Teltoverdækning		418 kg N	Over 111 kr. pr kilo N
30 % gyllekøling i ny stald		441 kg N	Ca. 100 kr. pr kilo N
20 % luftrensning i ny stald		311 kg N	40 - 48 kr. pr kilo N

Tabel med kombination af teknikker samt total fordampning fra anlægget ved den givne teknik.

Udgifterne er pr. produceret gris på ejendommen uanset om tiltaget implementeres i den givne stald. Det er svært at prisfastsætte de enkelte tiltag, da der ikke er lavet økonomiske beregninger for alle tiltag.

Ansøger har lagt sig fast på en reduktion, så ammoniakemissionen maksimalt bliver 6.074 kg N. I den stald 9 ændres er ammoniakemissionen maksimalt 7.050 kg N. Rebild kommunes udmelding om BAT-niveau er 6079 kg N. Ansøgningen er dermed opfyldt i forhold til BAT-niveauet.

Staldsystemer:

Se kapitel 4, afsnit 1.

Fravalg af BAT

De stalde der er med drænet gulv eller fuldspaltegulv er valgt at bibeholde med de angivne staldsystemer. Ændring af et gulv og kanalsystem koster over 1.000 kr. pr. stiplads, da både spalter og inventar skal skiftes samt kanalerne skal ændres (kun kanal i en del af stien). For at ændre kanalens udbredelse skal der ske ny rørføring til udslusning af gyllen, hvilket således kræver at hovedparten af indmaden i stalden brækkes op. En ændring af stald 8, 9 og 16 til delvis spaltegulv med under 50 % fast gulv vil reducere ammoniakfordampningen med 615 kg N. Denne effekt falder dog ved fodringstiltag, da kvælstof ad dyr falder. I de tre stalde er der 2.636 stipladser. Prisen for at ændre stalde vil således være 2.6 mill. Kr. eller over 4.000 kr. pr. kilo N reduceret. Ændres gulvet til over 50 % fast gulv vil reduktionen i ammoniak være 1.851 kg N og dermed vil prisen pr. kilo N være 1.400 kr. Det er således ikke proportionalt at ændre gulvet, og dermed ikke BAT.

Fodring:

Se kapitel 4, afsnit 3.

Fravalg af BAT

Anvendelse af dobbelt fytase er fravalgt, da fosformængden i gødningen er i niveau med markernes behov. Det er ikke muligt at se de korrekte tal i beregningen, da den ikke er opdateret mht. fodernorm. Derudover vil husdyrgødningen blive separeret på ejendommen og fiberen med hovedparten af fosforen blive fjernet. For lidt fosfor i foderet kan give skøre knogler hos dyrene.

Benzoesyre til slagtesvin er fravalgt, da det antages at koste ca. 10 kr. pr. slagtesvin ifølge Per Tybirk, Videnscenter for Landbrug. Der er pt. ingen forsøg, som kan understøtte antagelsen.

Råproteinen kan nedsættes yderligere til forskellige niveauer. Ved en reduktion vil fedt/kød procenten stige og dermed vil afregningen blive lavere. Ligeledes vil tilvæksten i grisene falde. Nedsættes mængden af råprotein til 147 g pr. FE vil ammoniakfordampningen falde med 702 kg. N i forhold til 153 g råprotein. Prisen pr. gris er 2,5 kr. pr. produceret gris i forhold til 153 gram råprotein, eller 40.050 kr. pr. år. eller 57 kr. kilo N. Denne pris er dog meget usikker, jf. udkast til BAT-teknologi Råprotein i slagtesvinefoder. Yderligere reduktion i råprotein koster væsentligt mere pr. kilo N. Prisen på 57 kr. pr. kilo N er høj, da det ikke kan forventes at prisen for tiltaget på sigt bliver mindre. Tværtimod kan den blive dyrere, da prisniveauet er sat med Danish Crowns (DC) afregningspriser. De er det slagteri på markedet, der giver den største afregningspris ved faldende kødprocent. Sælges grisene til Tican eller Tyskland vil afregningen falde og dermed koster tiltaget mere for landmanden.

Gyllehåndtering:

Se kapitel 5, afsnit 1.

På ejendommen er der tre gylletanke. Der er hhv. 2x 197 DE (46 %) og 34 (8 %) i tankene. Overdækning af alle tre tanke vil reducere ammoniakfordampningen med 418 kg N. Ifølge udkast til fast overdækning af gyllebeholder vil det koste over 178 kr. pr. kg N at overdække den lille tank og 111 kr. pr. kg N at overdække de store tanke. Dertil kommer en udgift på 2 x 15.000 kr. for tømning af de eksisterende tanke. De to store beholdere (en ny + en eksisterende) overdækkes for at nå ned på det samlede BAT-niveau, som er meldt ud fra kommunen.

Fravalg af BAT

Der er ikke etableret fast overdækning på den lille gylletank. Esben W Andersen tilser, at der etableres et godt naturligt flydelag, om nødvendigt suppleret med snittet halm. Der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Gyllen er således konstant overdækket med et tæt og stabilt naturligt flydelag evt. suppleret med snittet halm, hvilket også er BAT. Flydelaget kontrolleres jævnlige, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak. Derfor er en fast overdækning af den lille beholder fravalgt. Teltoverdækning er ligeledes en dyr løsning til reduktion af ammoniak.

Luftvasker:

Fravalg af BAT

Luftvasker med syre er fravalgt, dels da tilgængeligheden på markedet er lille eller ikke eksisterende og dermed er prisen på anlægget meget usikkert. Derudover vil det kun være muligt at lave luftrensning i den nye stald. Dvs. rensning på ca. 115 DE. Prisen er ifølge BAT-bladet for hhv. 20 og 100 % rensning ca. 40 kr. til 48 kr. pr kilo N reduceret eller 8 til 15 kr. pr produceret gris. 20 % rensning vil betyde 310 kg N mindre.

Gylleforsuring:

Fravalg af BAT

Ansøger har fravalgt forsuring, da det ikke er proportionalt med udvidelsen. Tiltaget ville give en reduktion på ca. 70 % i forhold til referencestaldene. Fordampningen vil således falde til ca. 2.500 kg N ved implementering i alle stalde. Da staldanlægget ikke er samlet er det dog ikke muligt at have samme forsuringsanlæg til alle stalde, og det vil derfor kun være relevant at se på stald 16 og den stald der søges om. I de to stalde er der 305 DE. Det koster 37 kr. pr kilo N eller 1,6 kr. produceret gris ved delvis spaltegulv og hhv. 23 kr. eller 1,6 kr. ved drænet gulv, at forsure gyllen ifølge BAT-bladet "Svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde". Dertil kommer dog en årlig udgift på ca. 95.000 kr. til service af anlægget. Det svarer til 8,3 kr. pr produceret gris i de to stalde eller 6 kr. pr produceret gris på ejendommen.

Forsuringsanlæg har desuden vist sig ikke at være helt så driftssikre som først antaget.

Forsuringsanlægget er fravalgt pga. driftssikkerheden og prisen, da prisen anses for ikke at være proportional. Det er ikke undersøgt om forsuringsanlæg kan installeres i stald 16.

Gylleseparering:

Der rådes over jord til husdyrgødningen og derfor er separation ikke økonomisk proportional med investeringen. Ved separation vil det kræve at fiberfraktionen kan afsættes. Det har indtil nu været en jungle at finde stabile aftagere.

I fremtiden kan det dog blive en løsning.

Gyllekøling:

Der etableres gyllekøling i den nye stald, for at nå ned på det samlede BAT-niveau, som er meldt ud fra kommunen.

Fravalg af BAT

Der etableres ikke gyllekøling i eksisterende stalde, da det ikke er muligt at installere i staldene.

Det er ikke BAT at vælge gyllekøling, da varmen ikke kan anvendes, jf. BAT-blad "Køling af gyllen i svinestalde" side 3.

Kommunens bemærkninger:

Beskrivelser og vurderinger af BAT på de enkelte områder kan læses under de enkelte afsnit. Hovedkonklusionerne for de enkelte punkter er:

- **Management:** Rebild Kommune er enig med ansøger i, at de valgte tiltag er BAT.
- **Foder:** Rebild Kommune er enig med ansøger i, at det ansøgte lever op til BAT med den valgte foderplanlægning med udarbejdelse af foderplaner og foderanalyser samt nedsættelse af indholdet af råprotein i foderet.
- **Staldindretning:** For den nybyggede stald samt udvidelsen (kun ændring i vægtinterval) i de eksisterende stalde vurderer Rebild Kommune, at BAT-niveauet svarer til en ammoniakemission på maksimalt 6079 kg N. Ansøger har dokumenteret, at dette opnås med de valgte virkemidler.
- **Forbrug af vand og energi:** Rebild Kommune vurderer, at de valgte tiltag lever op til BAT.
- **Opbevaring/behandling af gylle:** Den lille gyllebeholder er med naturligt flydelag og de to store (en eksisterende og en ny) er med teltoverdækning. Rebild Kommune anser naturligt flydelag i gyllebeholdere som værende BAT og stiller derfor ikke krav om fast overdækning af gyllebeholdere.
- **Udbringning:** Rebild Kommune anser lovgivningens generelle udbringningskrav som værende BAT.

Kommunen har med baggrund i redegørelsen vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse, med de vilkår som i øvrigt er stillet i godkendelsen i relation til BAT. Kommunen vurderer derfor, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår for disse områder.

Undervejs i sagsbehandlingen har Miljøministeriet udsendt nogle vejledende grænseværdier for den opnåelige emission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Med udgangspunkt heri er der udmeldt et nyt BAT-niveau fra kommunens side og ansøger har måttet vælge yderligere tiltag for at nå ned på BAT-niveauet. Dette har medført etablering af gyllekøling i den nye stald samt overdækning af den ny og en eksisterende beholder.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til at beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er overholdt.

Samlet for de eksisterende stalde er det vurderet, når der tages hensyn til staldenes alder og bygningsmæssige stand, samt proportionalitet mellem miljøeffekt og omkostninger, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til BAT i perioden frem til første revurdering af denne godkendelse.

9. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

9.1. Alternative løsninger

Ansøgers oplysninger:

Et alternativ til den valgte placering af den nye slagtesvinestald på gården vil skæmme mere i landskabet. Det vil også være mere vanskeligt at anvende samme fodringssystem hvis den ikke kommer i forlængelse af den eksisterende stald.

Ligeledes synes der ikke andre placeringsmuligheder for den kommende gyllebeholder. Den vil være godt skjult for omverdenen ved den søgte placering. Den valgte placering får også ejendommen til at fremstå harmonisk og der er system i bygningerne.

Kommunens bemærkninger:

Kommunen vurderer, at det behandlede alternativ ikke er bedre end det ansøgte projekt.

9.2. 0-alternativet

Ansøgers oplysninger:

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugerhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Kommunens bemærkninger:

Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring Langsiggårdvej 4 ikke øges yderligere.

Det er kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på ejendommen ikke påvirker lokalområdet væsentligt i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på Langsiggårdvej 4 er det kommunens vurdering, at udvidelsen på ejendommen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne end ved den nuværende produktion – jf. afsnittene om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

10. MANAGEMENT OG EGENKONTROL

10.1. Management

Ansøgers oplysninger:

Bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Grisene leveres i øvrigt til Danish Crown, og produktionen lever derfor op til den "code of practice", der er udformet af slagteriet.

Hyppig anvendelse af diverse videre- og efteruddannelses tilbud for ejer og ansatte.

Ansøger er med i en erfagruppe.

Kommunens bemærkninger:

Rebild Kommune vurderer, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til management og at der ikke er behov for at stille vilkår vedrørende management.

10.2. Egenkontrol

I forbindelse med udvidelsen af bedriften er der udarbejdet et forslag til egenkontrol af driften. Kontrollen vil omfatte følgende punkter.

Rengøring:

- Rengøring af det faste gulvflader som minimere ammoniakfordampningen.
- Vask og fejning af gange som sikre et højt hygiejne niveau og minimere støvgener.
- Rengøring af stierne hver anden måned ved smågrisene og hvert tredje måned ved slagtesvinene til minimering støvgener.

Vand:

- Tilsyn af drikkekar, -kopper eller -ventiler m.m. for lækager.

Ventilering:

- Alarmanlæg kontrolleres/afprøves.
- Rengøring af ventilationsanlæg
- Kontrol af temperatur- og fugtighedsmålere
- Generel vedligeholdelse og kontrol af ventileringsystem efter fabrikantens anvisning.

Miljømæssige foranstaltninger:

- Logbog over flydelaget på gyllen i gyllebeholder

Gene-/forureningsforanstaltninger:

- Generel vedligeholdelse og kontrol af tekniske systemer efter fabrikantens anvisning.

Registrering af:

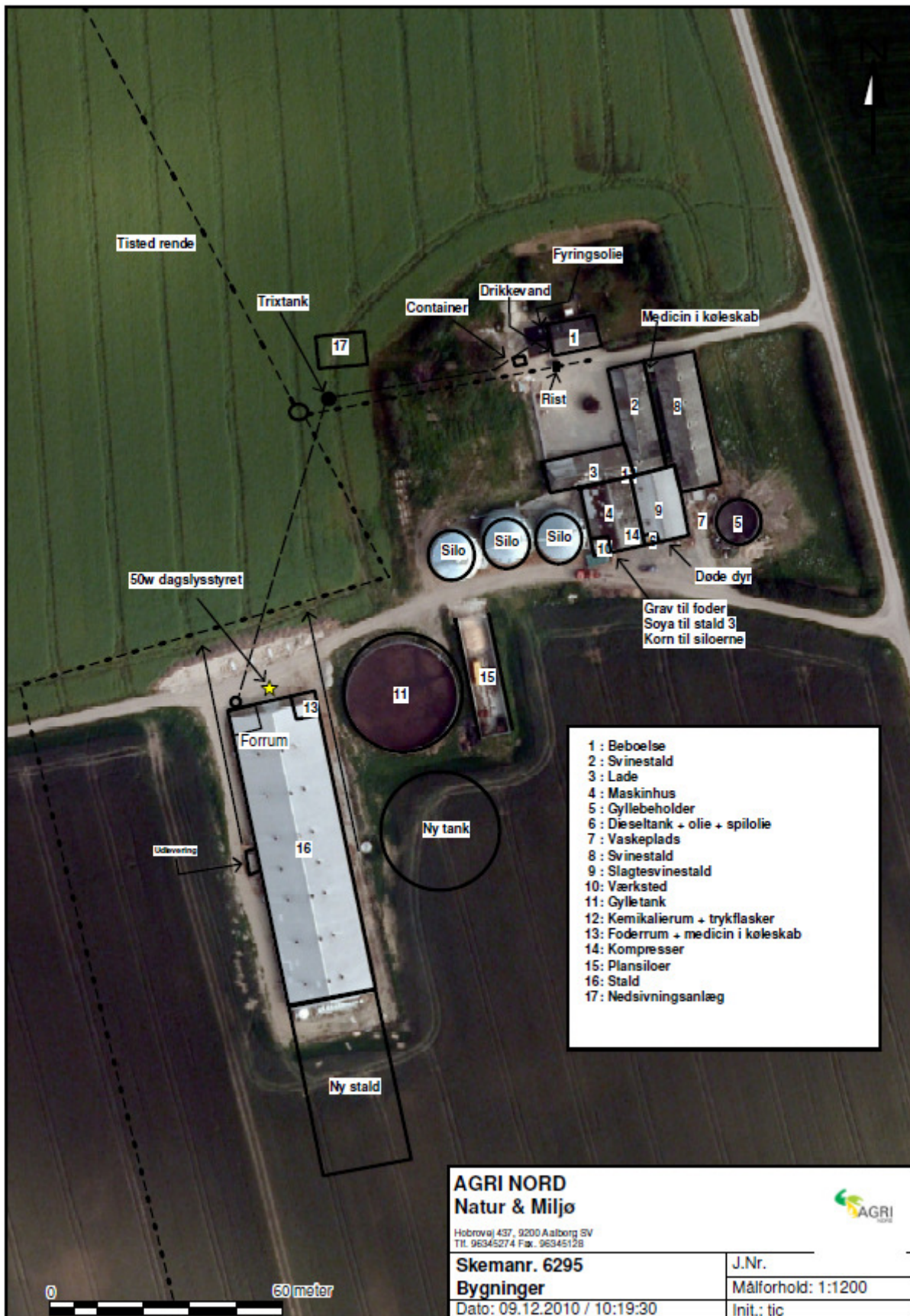
- Elforbrug
- Foderforbrug (E-kontrol)
- Forbrug af fyringsolie, halm, træ m.m.
- Sprøjtejournal
- Medicinforbrug og type af medikamenter
- Opbevaring af indlægssedler på foder
- Handelsgødning

Kommunens bemærkninger:

Rebild Kommune vurderer, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til egenkontrol og at der ikke er behov for at stille vilkår vedrørende egenkontrol.

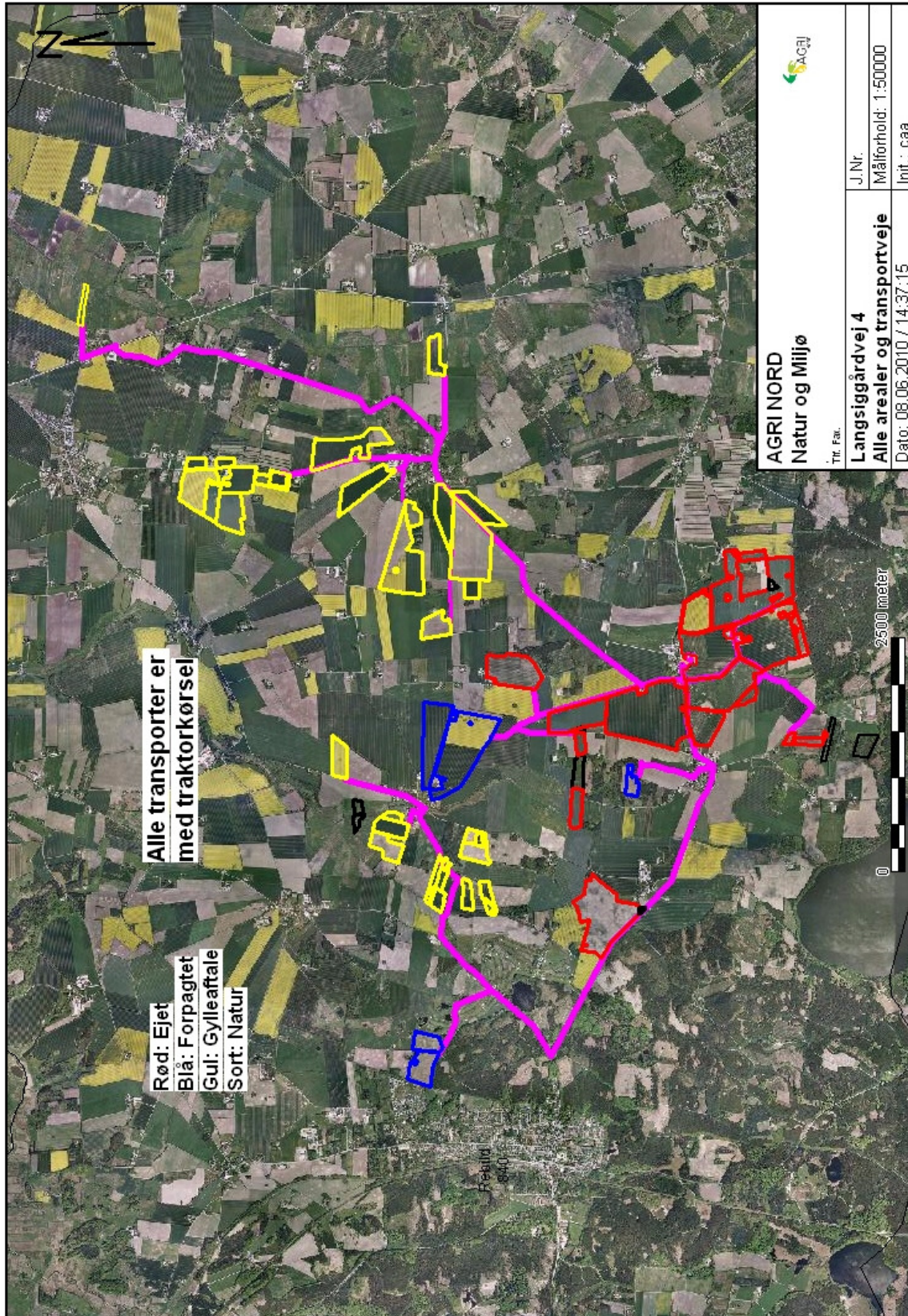
Bilag 1: Situationsplan

Kortet er ikke målfast

Bilag 2: Arealer og transportveje

Kortet er ikke målfast

Bilag 3: Naturvurdering

Naturvurdering:

Miljøgodkendelse af svinebrug forudsætter, at den ændrede produktion foruden husdyrloven er i overensstemmelse med kommuneplanmål for natur og landskab, naturbeskyttelsesloven samt EU-habitatdirektivet.

Beskrivelse af områdets natur og landskab:

Svinebrugets anlæg ligger i åbent landbrugsland syd for landsbyen Thorup og nord for Hellum Skov. Hovedparten af svinebrugets arealer ligger samlet omkring anlægget, der er dog udbringningsarealer der er placeret længere væk øst for Skørping samt nord og vest for landsbyen Hellum. Udover skoven er arealerne omkring anlægget fattig på naturarealer. Det skal dog nævnes, at der er registreret mange små søer/vandhuller i områderne omkring udbringningsarealerne og indenfor udbringningsarealerne.

Kommuneplan 2009, udpegninger og retningslinjer:

Mark 12-1 og en del af mark 3 ligger i naturområde. For naturområder gælder retningslinje 8.1.2: Hensynet til natur- og landskabsinteresser skal varetages i balance med øvrige interesser i det åbne land. I disse områder må planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden ikke forringe muligheden for at opfylde naturkvalitet for områdets naturtyper, fastlagt efter principperne i amtets naturplanlægningssystem. Ejendommen og de resterende udbringningsarealer ligger i jordbrugsområde. For jordbrugsområder gælder retningslinje 5.3.3: Hensynet til jordbrugserhvervet skal varetages i balance med hensynet til de øvrige åbenlandinteresser og byudviklingsinteresser.

Mark 23, 9-1, 8, 14, 15 og 22 ligger helt eller delvist i økologisk forbindelse (Kortbilag 1). Områder udpeget som økologiske forbindelser skal sikre levesteder for planter og dyr, samt sikre, at barrierer for spredning af planter og dyr så vidt muligt undgås jf. retningslinjerne 8.1.6 og 8.1.7. Fortsat drift af de nævnte arealer vurderes ikke at påvirke spredningsmuligheder for dyr og planter i de udpegede økologiske forbindelser.

Svinebrugets nyanlæg og arealanvendelse vurderes ikke at være i strid med tre andre relevante retningslinjer, 8.1.3 (generelle naturhensyn), 8.1.5 (beskyttede naturarealer og landskaber) og 6.1.1 (særligt værdifulde landskaber).

Museumsloven:

Ingen af arealerne rummer fredede fortidsminder i form af gravhøje. Arealerne rummer heller ikke beskyttede diger

Naturbeskyttelsesloven:

De oplyste ændringer af svinebruget kræver ikke dispensation fra naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer eller fredningsbestemmelser. Driftsbygningerne ligger i jordbrugsområde og der stilles ikke af hensynet til landskabet særlige vilkår for udformning og placering af nye bygninger og driftsindretninger.

Ændringen af svinebruget forudsætter heller ikke dispensation vedrørende anvendelse af arealer med § 3-beskyttede naturtyper. Ingen af de oplyste udbringningsarealer rummer § 3-beskyttede naturtyper (Kortbilag 2). For nærmere detaljer om den vejledende registrering af §3-beskyttet natur henvises til <http://kort.arealinfo.dk/>

De oplyste udbringningsarealer grænser op til § 3-beskyttede naturtyper. Det drejer sig konkret overdrev, hede, eng og søer/vandhuller.

Mark 5 og 6 grænser op et § 3-beskyttet vandløb "Tisted Rende". Der løber en § 3-beskyttet grøft mellem mark 12 og 12-1, der afvander til vandløbet "Tisted Rende".

Habitatdirektivet; NATURA 2000-områder og bilag IV-arter:

Med EU-habitatdirektivet er i Danmark udpeget NATURA 2000-områder (internationale naturbeskyttelsesområder) til beskyttelse af en række naturtyper og arter optaget på direktivets bilag II. NATURA-2000-områderne omfatter EU-habitatområder, EU-fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. De tre kategorier er ofte sammenfaldende.

I de udpegede områder skal myndighederne med igangværende NATURA 2000-planlægning sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter der er grundlag for udpegningen af hvert enkelt område.

Direktivet pålægger tillige myndighederne i medlemsstaterne ved planlægning og administration i almindelighed, at beskytte en række dyrearter optaget på direktivets bilag IV, uanset hvor arterne forekommer.

Nærmere oplysninger om habitatdirektivet, NATURA 2000-områder og bilag IV-arter kan ses på By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside www.blst.dk.

Svinebrugets driftsbygninger ligger 1,4 km fra EU-habitatområde nr. 20 (Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø), 2,5 km EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 3 (Madum Sø) og 3 km EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 4 (Rold Skov) og 10,6 km fra EU-habitatområde nr. 18 (Lille Vildmose, Tofte Skov og Høstemarks Skov) og 11,1 km EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 7 (Lille Vildmose) (Kortbilag 3).

Udpegningsgrundlaget for EU-habitatområde nr. 20 (Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø) kan ses i tabel herunder:

1014	Skæv vindelsnegl (<i>Vertigo angustior</i>)
1081	Bred vandkalv (<i>Dytiscus latissimus</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)
1166	Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)
1318	Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>)
1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1386	Grøn buxbaumia (<i>Buxbaumia viridis</i>)
1393	Blank seglmos (<i>Drepanocladus vernicosus</i>)
1902	Fruesko (<i>Cypripedium calceolus</i>)
3110	Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3160	Brunvandede søer og vandhuller
3260	Vandløb med vandplanter
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230	*Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
7110	* Aktive højmoser
7120	Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
7140	Hængesæk og andre kærersamfund dannet flydende i vand
7220	*Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230	Rigkær
9110	Bøgeskove på morbund uden kristtorn
9130	Bøgeskove på muldbund
9150	Bøgeskove på kalkbund
9160	Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund
9190	Stilkegeskove og krat på mager sur bund
91D0	* Skovbevoksede tørvemoser
91E0	*Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Mark 22, 23 og 11 ligger direkte op til at NATURA 2000-område. Mark 22 og 23 ligger op ad EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 4 (Rold Skov) og mark 11 ligger direkte op ad EU-habitatområde nr. 20 (Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø). Det areal fra svinebruget der ligger nærmest Lille Vildmose ligger 9,8 km væk fra NATURA 2000-området.

Udbegningsgrundlaget for EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 4 kan ses i tabel herunder:

Fugleart
Hvæpsevåge
Stor hornugle
Isfugl
Sortspætte
Rødrygget Tornskade

Svinebrugets drift omfatter ikke arealanvendelse inden for NATURA 2000-områder. Svinebrugets potentielle påvirkninger af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for nærmestliggende NATURA 2000-områder, er derfor luftbåren kvælstofbelastning med ammoniak fra stalde, gødningslagre, udbringning af husdyrgødning på marker samt udvaskning eller overfladeafstrømning af gødningsstoffer til vandløb og marine områder nedstrøms i NATURA 2000-områder (Aalborg Bugt).

Forekomst af bilag IV-arter i området og svinebrugets påvirkning af levevilkår for disse er behandlet i afsnittet om påvirkning af arter og naturtyper i NATURA 2000-områder.

Svinebrugets påvirkning af områdets naturtyper og arter, generelt:

Såvel aktuel som ændret drift der anerkendes med miljøgodkendelsen påvirker områdets naturtyper. Påvirkningerne er altovervejende relateret til arealanvendelse og næringsstofbelastning. Konsekvenserne af påvirkningerne er ved sagsbehandlingen vurderet i forhold til ovenfor nævnte planlægning og bestemmelser for natur- og landskabsbeskyttelse.

Arealanvendelse

Med naturbeskyttelsesloven er beskyttede naturtyper sikret mod tilstandsforringelser i form af intensiveret drift, væsentligst opdyrkning, hyppigere omlægning, forøget gødskning og dræning.

Der er § 3-beskyttede overdrev, hede, eng og søer/vandhuller, der grænser direkte op til svinebrugets udbringningsarealer. Randpåvirkning af naturarealer fra markdriften vurderes ikke forøget ved udvidelse af bedriften. Med aktuelle naturtilstande for de direkte tilgrænsende naturarealer og målsætninger for området generelt, skønnes der ikke at være grundlag for krav om udlægning af dyrknings- eller gødskningsfrie bræmmer omkring naturarealer, der grænser op til svinebrugets markarealer.

Svinebruget vurderes ellers ikke, at rumme udbringningsarealer der skråner så stærkt ned mod vandløb eller beskyttede naturtyper, at det giver særlig risiko for overfladeafstrømning af gødningsstoffer og erosionsmateriale til skade for naturtilstand af disse.

Næringsstofbelastning

Den anden kategori af påvirkninger af områdets naturtyper er næringsstofbelastning, specifikt ammoniakdeposition og tilførsel/tab af kvælstof og fosfor til jord og vandmiljø.

Ammoniakemissionen fra stalde og gødningslagre er i fase 1 beregnet til 5193 kg N/år, hvilket er 90 kg N/år mindre end nudriften. I fase 2 (den samlede udvidelse) er ammoniakemissionen beregnet til 6073,69 kg N/år, hvilket er en stigning i forhold til nudriften på 790,60 kg N/år.

De nærmeste § 3-beskyttede naturtyper fra ejendommen:

- 490 m mod syd – vandhul
- 590 m mod øst – vandhul
- 600 m nordøst – vandhul
- 670 m mod syd – vandhul
- 710 m mod syd – mose
- 970 m mod sydvest - hede

Stalde og gødningslagre ligger udenfor 1000 m bufferzone omkring naturtyper der efter husdyrlovens § 7 defineres som ammoniakfølsomme og med særlige reduktionskrav til følge.

Nærmeste § 7-areal ligger ca. 1,8 km syd for svinebrugets stalde og gylletanke. Det drejer sig om et beskyttet overdrev, dette er ligeledes det nærmeste § 7-areal i Natura 2000-område: EU-habitatområde nr. 20 (Rold Skov).

Rebild Kommune har beregnet mer- og totalbelastning af ammoniak på udvalgte naturpunkter (kortbilag 4). Beregningerne er foretaget med emissionen fra trin 1, da det er den højeste emission.:

Punkt	Naturtype	Tålegrænseinterval (kg N/ha/år)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)
1	Mose	5-25	0,1	0,3
2	9110	10-20	0,0	0,1
3	7110	5-10	0,0	0,0
4	Madum Sø, 3110	5-10	0,0	0,0

Baggrundsbelastningen i Rebild Kommune er 15 kg N/ha/år. Lokalt på de pågældende naturarealer er baggrundsbelastningen ca. 15,4 til 16,8 kg N/ha/år (jvfr. DMU 2008).

Punkt 1 er registreret som beskyttet mose. Ifølge http://www.skovognatur.dk/pv_obj_cache/pv_obj_id_025805BD8A4B2FDA64DBFD5771D0DEDA18BE0000/filename/Ammoniakmanual02122005.pdf er tålegrænseintervallet for denne naturtype 5-25 kg N/ha/år. Belastningen af arealet ligger i den midterste halvdel af tålegrænseintervallet. Det er beskrevet i et notat fra DMU af 25. juni 2005 at det i praksis umiddelbart vil være vanskeligt at måle effekter som følge af et ekstra bidrag til kvælstofafsætning ved en påvirkning af et naturområde ved en afsætning af kvælstof på mindre end ca. 1 kg N/ha/år med det nuværende belastningsniveau. Det er derfor Rebild Kommunes vurdering at en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år og en totalbelastning på 0,3 kg N/ha/år fra ejendommen ikke er væsentlige belastninger af naturarealet. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår til ammoniakemissionen fra ejendommene i dette punkt.

Punkt 2 er kortlagt som habitatnaturtype 9110 (Bøgeskove på morbund uden kristtorn). Ifølge http://www.skovognatur.dk/pv_obj_cache/pv_obj_id_025805BD8A4B2FDA64DBFD5771D0DEDA18BE0000/filename/Ammoniakmanual02122005.pdf er tålegrænseintervallet for denne naturtype 10-20 kg N/ha/år. Belastningen af arealet ligger i den midterste halvdel af tålegrænseintervallet. Som nævnt ovenfor vil være vanskeligt at måle effekter som følge af et ekstra bidrag til kvælstofafsætning ved en påvirkning af et naturområde ved en afsætning af kvælstof på mindre end ca. 1 kg N/ha/år med det nuværende belastningsniveau. Det er derfor Rebild Kommunes vurdering at en totalbelastning på 0,1 kg N/ha/år fra ejendommen ikke er en væsentlig belastning af naturarealet. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår til ammoniakemissionen fra ejendommene i dette punkt.

Punkt 3 er kortlagt som habitatnaturtype 7110 (Aktive højmoser) og **Punkt 4, Madum Sø** er kortlagt som habitatnaturtype 3110 (Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)). Ifølge http://www.skovognatur.dk/pv_obj_cache/pv_obj_id_025805BD8A4B2FDA64DBFD5771D0DEDA18BE0000/filename/Ammoniakmanual02122005.pdf er tålegrænseintervallet for begge naturtyper 5-10 kg N/ha/år. Mer- og totalbelastningen fra ejendommen er i begge punkter beregnet til at være 0,0 kg N/ha/år og Rebild Kommune har derfor ikke yderligere bemærkninger hertil.

Der er en del mindre vandhuller i området omkring anlægget. Der er Rebild Kommunes vurdering at disse søer som udgangspunkt er næringsstofbelastede fra driften af de omkringliggende marker. Det er desuden Rebild Kommunes vurdering at søerne er fosforbegrænsede og der er derfor ikke foretaget supplerende ammoniakberegninger på disse.

Påvirkning fra arealer:

Mark 11 ligger klods op af EU-habitatområde nr. 20 (Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø) og EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 4 (Rold Skov) kun adskilt af Skørpingvej. Marken ligger ligeledes ca. 70 m fra arealer med kortlagt habitatnaturtype 91D0 (*Skovbevokset tørvemose*). Tålegrænseintervallet for denne naturtype er 10-20 kg N/ha/år. Udbringning af husdyrgødning på markarealer kan påvirke naturtyper på flere forskellige måder:

1. Den direkte randpåvirkning, hvor der med vinden tilføres næringsholdige støvpartikler mv. ind i naturarealet (især ved jordfygning), jf. DJF rapport Husdyrbrug nr. 68 "*Fosfor i danske landbrug Omsætning, tab og virkemidler mod tab*". Denne randpåvirkning er typisk mest tydelig de første 10-50 m fra et omdriftsareal og ind på naturarealet og ses f.eks. på et overdrev som en bred kantzone domineret af mere kvælstofelskende planter som lodden dueurt, alm. kvik, stor nælde, burresterre, skvalderkål, vild kørvel og alm. rapgræs.
2. Ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne. I forbindelse med udarbejdelse af husdyrgodkendelsessager er der ikke modeller til rådighed, der kan foretage egentlige fladekilde-beregninger af udbringningsarealernes ammoniakpåvirkning af naboarealer. Ifølge de modeller, der blev benyttet i amternes tid kan depositionen fra udbringningsarealer være op til 0,3 kg N/ha/år i en afstand fra 0-300 meter fra udbringningsarealerne. Andre undersøgelser viser, at påvirkningen på udbringningsdagen kan overskride denne værdi, og at op til 5 % af det udbragte kvælstof kan fordampe og deponere på

de omkringliggende naboarealer indenfor 2.500 m, jf. *Emissionsfaktorer til beregning af ammoniakfordampning ved lagring og udbringning af husdyrgødning*, DJF, 2008.

I bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug af 6. juli 2009, fremgår det at: "I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 m afstand fra markkanten". Dette er bl.a. baggrunden for, at der i dag stilles vilkår om en 1.000 m nedfældningszone omkring sårbar § 7 natur i sort jord og græs, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 38, stk. 5.

Da mark 11 ligger ca. 70 m fra kortlagt habitatnatur, samt da depositionen fra marken som nævnt ovenfor i værste fald vil kunne være op til 0,3 kg N/ha/år, er det Rebild Kommunes vurdering, at der ikke skal stilles skærpede vilkår til udbringning af husdyrgødning på arealer, da belastningen af arealet vil befinde sig i den nedre halvdel af tålegrænseintervallet. Rebild Kommunes vurdering tager igen afsæt i notat fra DMU af 25. juni 2005 (se ovenfor).

Mark 11, 22 og 23 ligger klods op af EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 4. Rold Skov. Rebild Kommune vurderer at fortsat drift af mark 11, 22 og 23 ikke påvirker levevilkår for arterne i udpegningsgrundlaget.

Vurderingen af konsekvenser af ammoniakdeposition på områdets naturarealer omfatter alene ammoniakemission fra svinebrugets stalde og gødningslagre, samt tre marker (mark 11, 22 og 23). Det skønnes umiddelbart, at ammoniaktab fra udbringning af husdyrgødning på svinebrugets øvrige marker ikke giver anledning til yderligere overvejelser i forhold til naturbeskyttelse.

Udvidelsen af produktionen opfylder husdyrlovens generelle krav om begrænsninger af ammoniaktab. Med miljøgodkendelsen stilles vilkår til begrænsning af ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Det vurderes herved, at svinebruget i realistisk og hensigtsmæssigt omfang bidrager til mål om reduktion af ammoniakbelastning af områdets naturarealer.

Næringsstofbelastning af naturtyper og vandmiljø i området sker desuden ved tab af gødningsstoffer fra gødskede omdriftsjorder. Tab antages principielt at være utilsigtet og sker væsentligst som udvaskning fra rodzone samt ved overfladeafstrømning under særlige omstændigheder.

På grund af terrænforholdene i området vurderes svinebruget ikke at rumme udbringningsarealer med særlig risiko for overfladeafstrømning af udbragt gødning eller erosionsmaterialer.

Påvirkning af naturtyper og arter i NATURA 2000-områder samt bilag IV-arter:

I afsnittene arealanvendelse og næringsstofbelastning er redegjort for svinebrugets påvirkning af naturtyper generelt. I kraft af svinebrugets beliggenhed i forhold til NATURA 2000-områder kan opsummeres, at svinebrugets påvirkninger af naturtyper i NATURA 2000-områder teoretisk alene kan være ammoniakdeposition (NATURA 2000-områder i både Lille Vildmose og Rold Skov), tab af gødningsstoffer til vandløb nedstrøms og marine dele af NATURA 2000-områder (Aalborg Bugt).

Med henvisning til svinebrugets placering, afstande fra driftsbygninger og arealer samt beregnet mer- og totaldepositioner kan umiddelbart godtgøres, at svinebruget ikke målbart påvirker naturtyper og arter i NATURA 2000-området Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø samt Lille Vildmose, Tofte Skov og Høstemarksskov.

Med placering i vandløbsoplandet Lindenberg Å påvirker svinebruget i et eller andet omfang NATURA 2000-område: EU-habitatområde nr. 14 (Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord) og fuglebeskyttelsesområde nr. 2 (Ålborg Bugt, nordlige del).

Svinebrugets tab af gødningsstoffer til vandløb og marin recipient i NATURA 2000-områder er behandlet i afsnit om overfladevand.

Svinebrugets drift vurderes ikke at have målbare negative effekter på levevilkår for arter, der er del af udpegningsgrundlaget for NATURA 2000-områderne.

Driften af svinebruget vurderes herefter ikke at modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder. Yderligere oplysninger om basisanalyser af NATURA 2000-områderne kan ses på www.vandognatur.dk.

En række dyr omfattet af naturbeskyttelseslovens § 29a og habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området omkring udbringningsarealerne. Ifølge oplysninger i "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (DMU Faglig rapport nr. 635, 2007) er der i området registreret forekomst af damflagermus, vandflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, troldflagermus, dværgflagermus, odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander. Nord for mark 22 og 23 er der et engareal med to mindre søer. På stedet er der i 2007 observeret og registreret forekomst af stor vandsalamander, lille vandsalamander og spidssnudet frø. Stor vandsalamander og spidssnudet frø er begge optaget på habitatdirektivets bilag IV, som arter der kræver streng beskyttelse dvs. at dyrene må fx ikke fanges ind, deres æg må ikke indsamles og deres yngle- og rasteområde må ikke ødelægges. Stor vandsalamander er opført på habitatdirektivets bilag II, og dermed en del af udpegningsgrundlaget for EU-habitatområde nr. 20 (Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø). De tre ovennævnte paddearter er i øvrigt fredede. I forbindelse med sagsbehandlingen på nærværende miljøgodkendelse er der udtaget et areal ved søen som buffer da det er Rebild Kommunes vurdering at der kan være risiko for tilledning af næringsstoffer fra udbragt husdyrgødning til vandhullerne. De før omtalte paddearter vurderes følsomme overfor en sådan forøget næringsbelastning. Bufferzonen ved vandhullerne kan ses på kortbilag 5.

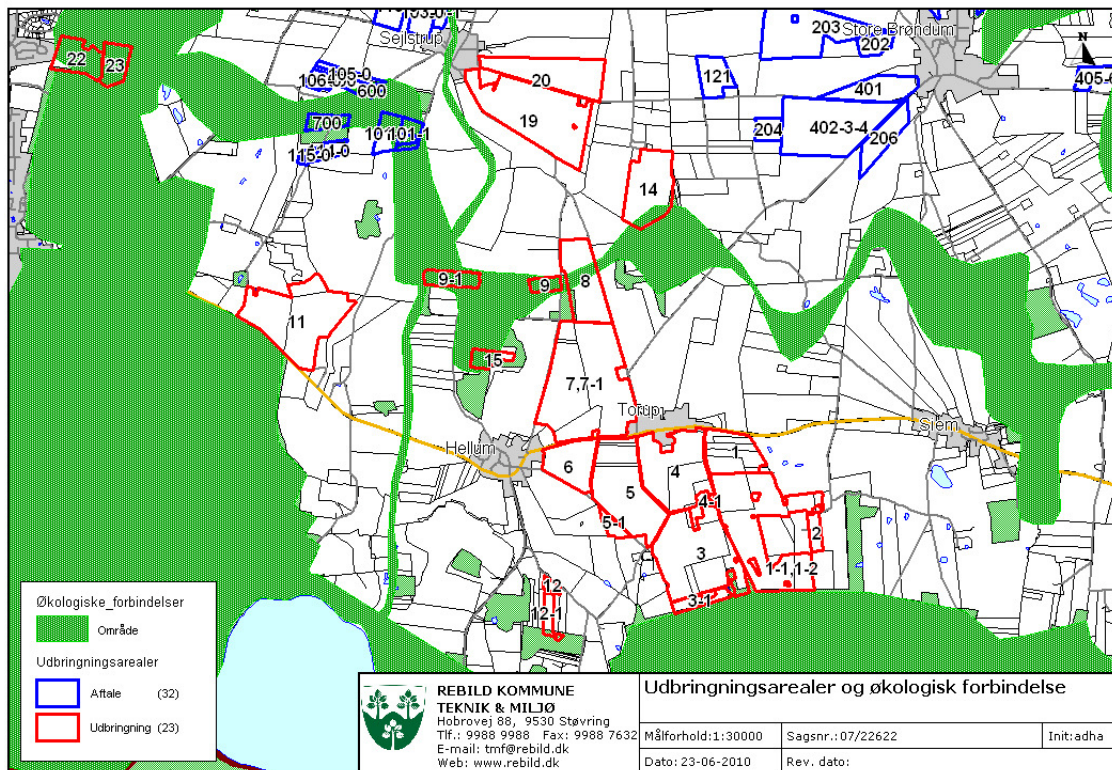
Udover forekomsten af spidssnudet frø og stor vandsalamander i søerne ved mark 22 og 23 er Rebild Kommune ikke bekendt med konkrete yngleforekomster af nogen af de nævnte arter på svinebrugets øvrige udbringningsarealer. Svinebruget vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter af flagermus. Svinebrugets øvrige omdriftsarealer vurderes ikke at rumme levesteder for stor vandsalamander, markfirben, løgfrø og spidssnudet frø. Forskriftsmæssig drift af arealer ved vandløbene vurderes ikke at være til skade for odderforekomst langs vandløb i området.

Sammenfatning:

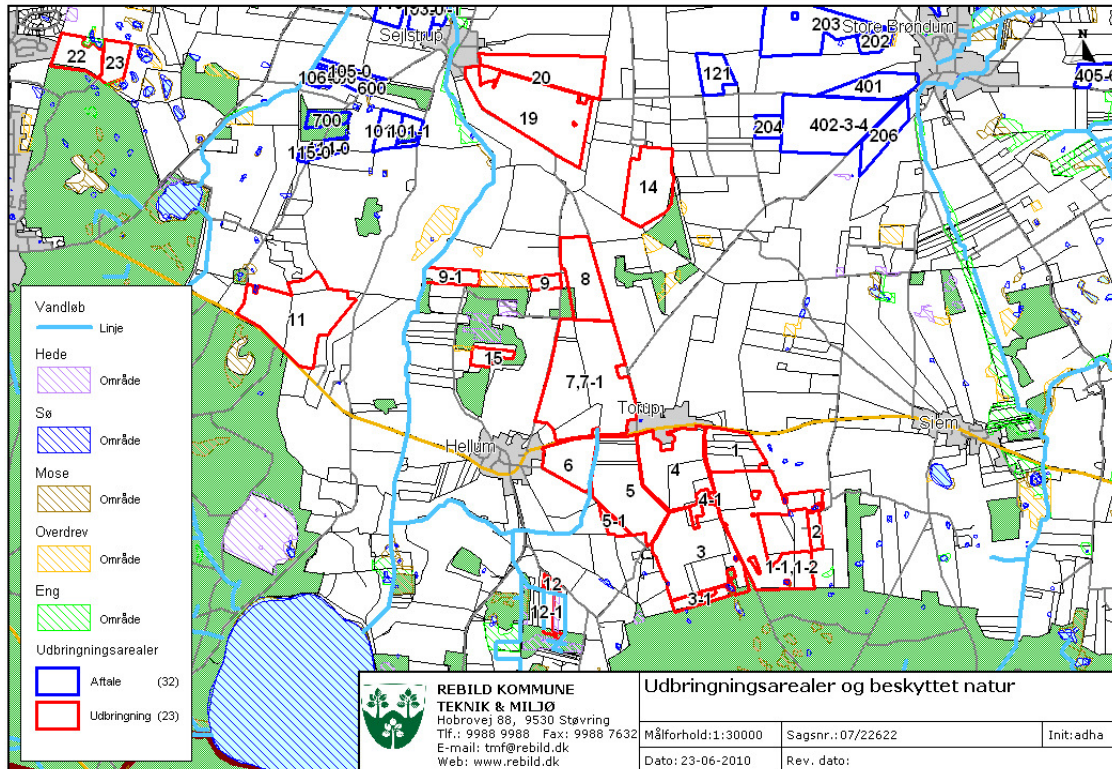
Miljøgodkendelsen gives på en række generelle vilkår, der bl.a. sigter mod beskyttelse af natur mod uønskede påvirkninger. Efter vurdering af projektoplysningerne og områdets natur- og landskabsforhold finder Rebild Kommune, at miljøgodkendelsen sikrer naturbeskyttelsesinteresserne i området. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår til naturbeskyttelse.

Det vurderes, at udvidelsen af svinebruget er i overensstemmelse med retningslinjerne i Kommuneplan 2009 for beskyttelse af natur og landskab. Specifikt vurderes udvidelsen ikke at ville forringe tilstand af beskyttede naturtyper eller modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder eller forringe levevilkår for bilag IV-arter.

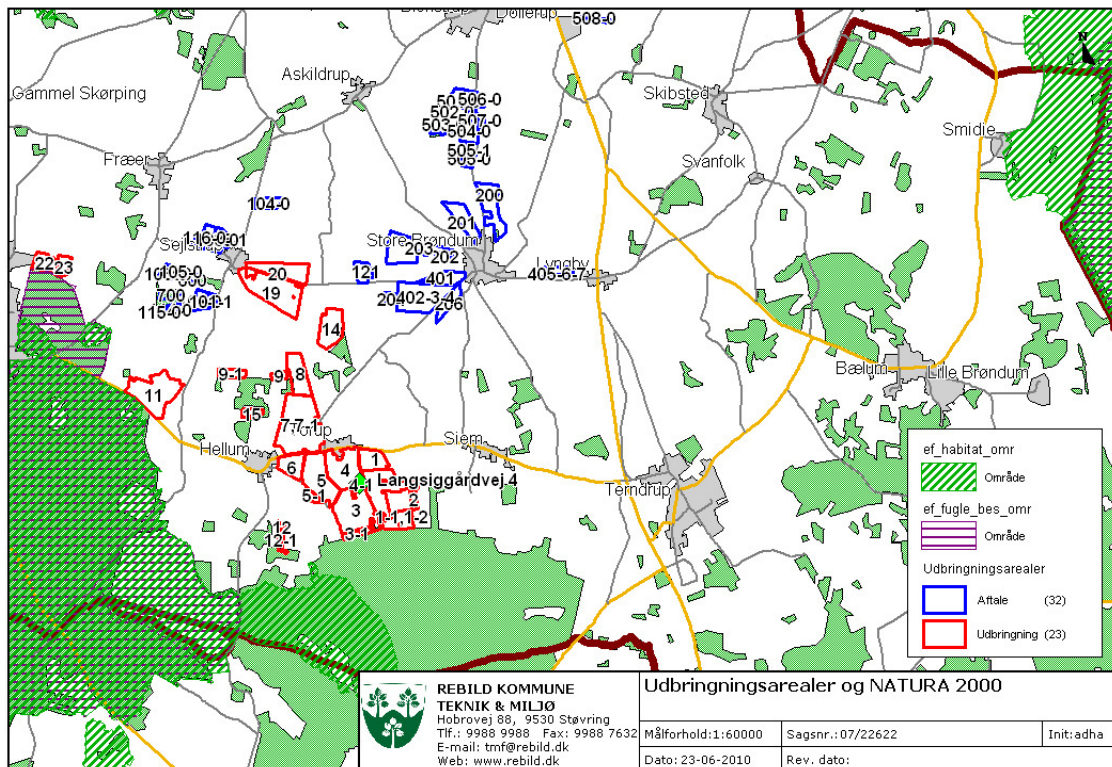
Kortbilag 1 til naturvurderingen (ikke målfast)

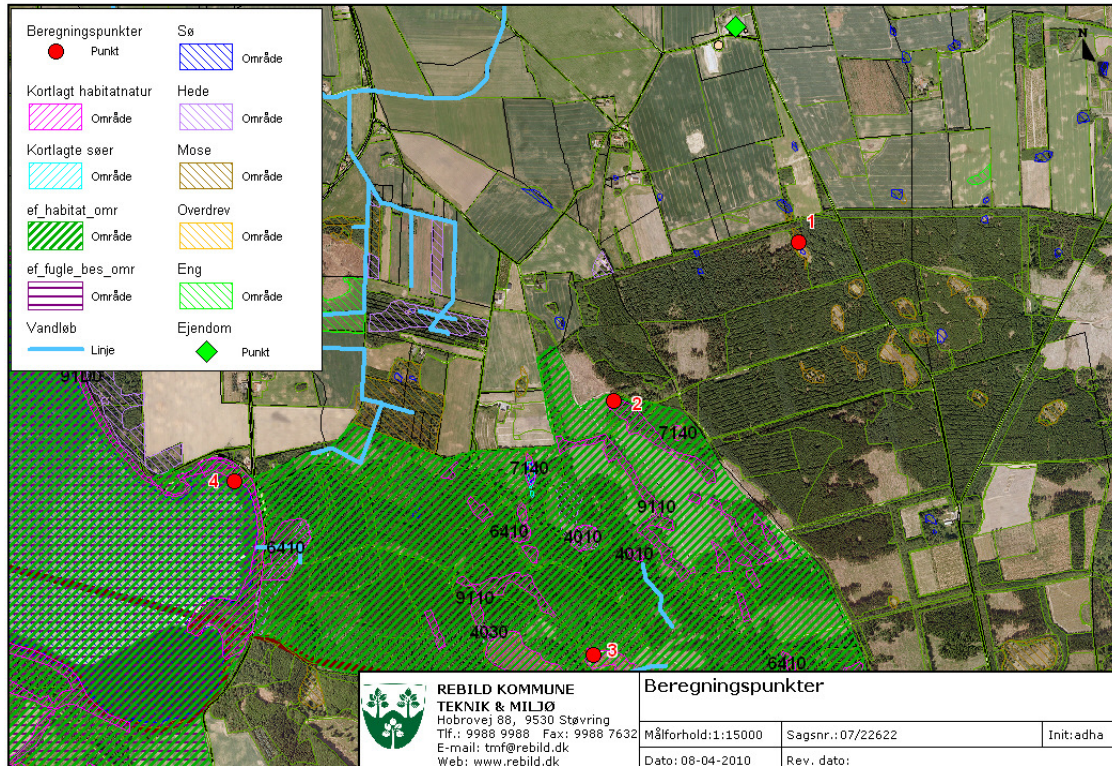
Kortbilag 2 til naturvurderingen (ikke målfast)

Kortbilag 3 til naturvurderingen (ikke målfast)

Kortbilag 4 til naturvurderingen (ikke målfast)

Kortbilag 5 til naturvurderingen
Kortet er ikke målfast

